

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В. Н. КАРАЗІНА
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
Кафедра англійської філології та методики викладання іноземної мови

Рекомендовано до захисту
Протокол засідання кафедри № ____
від «____» _____ 2024 р.
Завідувач кафедри Ірина МОРОЗОВА

(підпис)

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА
**ACKNOWLEDGEMENTS МЕДІА-ТЕКСТ ЯК ОБ'ЄКТ ЛІГВІСТИЧНОГО
ДОСЛІДЖЕННЯ**

Виконавець:

студентка: II курсу магістратури,
групи АМП-61

Новікова Ганна Олексіївна

Керівник роботи:

к.ф.н., доцент Легейда Аліна Вікторівна

Підсумкова оцінка:

за національною шкалою: _____

кількість балів: _____

Підпис керівника:

Кваліфікаційну магістерську роботу захищено на засіданні Екзаменаційної комісії
Протокол № ____ від «____» _____ 2024 р.

Голова Екзаменаційної комісії

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Харків – 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. РЕТРОСПЕКТИВА ДОСЛІДЖЕНЬ КОМПОНЕНТУ ACKNOWLEDGEMENTS В АНГЛОМОВНОМУ НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ	6
1.1. Acknowledgements як феномен англомовного наукового дискурсу	6
1.2. Підходи до аналізу acknowledgements у лінгвістичних штудіях.....	10
1.3. Новітні тенденції в оформленні acknowledgements.....	17
1.4. Acknowledgements у науковій статті в лінгвістичному сьогоденні.....	21
Висновки за розділом 1.....	24
РОЗДІЛ 2. МОДЕЛЬ АНАЛІЗУ ACKNOWLEDGEMENTS У АНГЛОМОВНІЙ НАУКОВІЙ СТАТТІ	26
2.1. Рівні аналізу acknowledgements в англомовній науковій статті.....	26
2.2. Лексичний рівень аналізу acknowledgements.....	29
2.3. Морфолого-синтаксичний рівень аналізу acknowledgements.....	48
2.4. Функціональний рівень аналізу acknowledgements.....	64
Висновки за розділом 2.....	73
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	76
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	78
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ	85
АНОТАЦІЯ	93

ВСТУП

Подяка здавна мала цінне моральне, культурне та духовне значення в житті суспільства. У мовленні вона набула усталених лінгвістичних форм вираження, що у поєднанні з іншими вербальними, невербальними та паравербальними компонентами комунікації передають глибинні почуття людини в одних випадках або є стандартним елементом ввічливості в інших. Не винятком став і науковий дискурс, де подяка набула форми окремого текстового компоненту, що в англomовній літературі має назву *acknowledgement*. Цей компонент в академічних текстах має особливо важливе значення, передаючи власні переживання автора, визнаючи внесок інших у роботу дослідника і розкриваючи імена тих причетних осіб, які в інакшому разі залишилися б в тіні.

Acknowledgements є джерелом цінної лінгвістичної інформації, і саме зараз дослідження компоненту подяки стають як ніколи актуальними.

Актуальність нашого дослідження зумовлена кількома причинами:

- *acknowledgement* є самобутнім явищем у англomовному дискурсі, яке потребує всебічного наукового розгляду як унікальний текстовий компонент;
- *acknowledgement* має ряд лінгвістичних особливостей, вивчення яких дає більш детальну інформацію про закономірність та доцільність використання певних лексем і граматичних конструкцій;
- у науковій літературі *acknowledgements* виконують ряд функцій, суть яких є динамічною, а тому вимагає моніторингу з боку науковців;
- наукові подяки несуть в собі важливе культурне та соціальне значення, відображаючи в собі академічні традиції та новітні тенденції.

Об'єкт дослідження: *acknowledgements* в англomовних наукових статтях.

Предмет дослідження: лексичні, морфолого-синтаксичні та функціональні особливості acknowledgements в англomовних наукових статтях.

Мета роботи – аналіз фен. acknowledgements у англomовних науковий статті на лексичним, морфолого-синтаксичним і функціональним рівні

З огляду на мету, перед нами стояли такі **завдання**:

- провести необхідний збір фактичного матеріалу – acknowledgements зі статей в англomовному науковому дискурсі;
- визначити, яка лексика переважає в acknowledgements;
- виявити основні морфологічні та синтаксичні особливості, притаманні текстам acknowledgements;
- з'ясувати функції, що виконують acknowledgements у статтях.

Матеріалом для дослідження послуговували 50 випадково відібраних англomовних наукових статей, що містять компонент acknowledgement.

Для виконання поставлених завдань було застосовано такі **методи дослідження**:

- лексичний аналіз, який дає змогу встановити лексичну базу, використану в текстах;
- морфолого-синтаксичний аналіз, крізь призму якого було оцінено використання певних морфологічних, синтаксичних, граматичних структур в компонентах подяки;
- функціональний аналіз, що полягає у визначенні функцій, виконуваних acknowledgements у наукових статтях;

Наукова новизна роботи полягає у недостатній вивченості acknowledgements у наукових статтях. До сьогодні їх розглядали переважно в рамках одного журналу чи конкретних наукових дисциплін. Загалом же мовознавці надавали перевагу розгляду дисертацій, або статті були частиною матеріалу разом із іншими жанрами наукового дискурсу, але окремо

acknowledgements з різних статей та журналів не були об'єктом лінгвістичного дослідження.

Результати дослідження мають цінне **практичне значення**:

- отримані результати можна використовувати при укладанні методичних рекомендацій щодо написання acknowledgement;
- методика та одержані нароби слугуватимуть основою для майбутніх лінгвістичних досліджень за цією ж тематикою;
- дані про функціональні особливості acknowledgement становлять науковий інтерес з точки зору їх культурного та соціального значення;
- отримані дані можуть бути застосовані при проведенні спецкурсів чи гуртків у галузі англійської філології.

Апробацією роботи є написання статті під назвою «Ретроспектива досліджень компоненту acknowledgements в англійському науковому дискурсі»

Структура кваліфікаційної магістерської роботи включає в себе такі компоненти:

- вступ;
- два розділи (теоретичний та практичний);
- висновки до кожного розділу;
- загальні висновки;
- список використаних джерел
- список джерел ілюстративного матеріалу
- анотація

Всього в роботі було використано 50 теоретичних джерел, з них 33 є іншомовними.

Повний обсяг роботи складає 94 сторінки.

РОЗДІЛ 1

РЕТРОСПЕКТИВА ДОСЛІДЖЕНЬ КОМПОНЕНТУ ACKNOWLEDGEMENT В АНГЛОМОВНОМУ НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ

1.1 Acknowledgements як феномен англомовного наукового дискурсу

Феномен acknowledgements закордоном займає особливе місце в академічних і літературних працях, а також у професійних та особистих проєктах. Цей розділ, зазвичай розташований на початку або наприкінці книги, статті чи дисертації і його визначають як «короткий текст, у якому автор(и) зазначають тих, хто зробив особливий інтелектуальний або технічний внесок у дослідження, але який є недостатнім для отримання статусу співавтора» [47, с. 1; 35, с. 1511] Слова подяки супроводжують наукові праці як студентів, так і провідних учених зі світовим ім'ям. Написання такого розділу є достатньо розповсюдженою, а подекуди і обов'язковою практикою в зарубіжних країнах, а найбільше в англомовному дискурсі.

«Вчасне та коректне висловлення вдячності – це важливий компонент ввічливості в багатьох мовних спільнотах» [13, с. 157]. Це найшвидший та найдоступніший спосіб показати людині, що її вчинок або слова помітили та оцінили. Природньо зародившись як спосіб вираження почуттів до благодійника за його добрі справи, подяка з розвитком культури в суспільстві спочатку набула характеру побутової традиції, а згодом стала частиною етикету.

Етикет – це «сукупність правил поведінки людини, в яких виражається зовнішній бік спілкування (вітання, звертання, подяка, одяг, манери)», а мовний етикет - «це така сфера спілкування між людьми, де часто зіштовхуються багатопланові фактори, що зумовлюють спілкування: власне мовні, соціальні, національні, психологічні» [3, с. 38]. Тож від спільноти до спільноти норми його

можуть відрізнятися, зміщаючи акценти у взаємодії на ті комунікативні аспекти, що є більш важливі для конкретної групи людей. Так в англійському діалогічному мовленні до семи найуживаніших мовленнєво-етикетних прагматичних актів належить висловлення-подяка [12]. Американці та англійці засвоюють і використовують її вже в ранньому віці на рівні підсвідомості [2]. Тому й наукові подяки набули найбільшого ужитку саме в англійському дискурсі.

Незважаючи на те, що наука є максимально раціональною та об'єктивною сферою діяльності, де вплив людського фактору, за ідеальних обставин, має зводитися до нуля, у науковій комунікації значною мірою зберігають важливість міжособистісні відносини та академічна ієрархія. «Поведінка вчених регулюється не тільки нормативною структурою науки, але й її соціальною структурою» [18, с. 2], - наголошують А. Діас-Фаес А. та Бодонс М. «Як відповідь на соціальні очікування, відображаючи тенденцію до взаємного обміну «подарунками» між ученими за всілякі внески (інтелектуальні, фізичні тощо) у роботу» [45, с. 265], виник та набув поширення текстовий компонент acknowledgement.

Acknowledgement є важливою частиною наукового мовного етикету в англійських працях. Це спосіб публічно визнати внесок тих, хто цього заслуговує, хто доклав зусиль для якнайкращого виконання своєї ролі в академічних колах і додав оригінальні ідеї чи унікальні матеріали до загальної скарбниці знань [39]. Допомагають у здійсненні цієї задачі також авторство і цитування, «але на відміну від цитування – формального виразу «інтелектуального боргу», – acknowledgements є у значно більшій мірі особистими, одиничними вираженнями вдячності» [16, с. 100]. Науковці активно висловлюють її тим, хто був прямо чи опосередковано причетний до їхніх проєктів: надихав, висловлював критику, підтримував фінансово, морально, порадами тощо.

У багатьох країнах практика академічної подяки є стандартом. Л. Козловська та С. Терещенкова підкреслюють: «Формули подяки поступово втрачають ознаку факультативності й стають обов'язковим структурним елементом писемного наукового тексту» [6, с. 174]. Ця тенденція не лише підкреслює етику вдячності, але й формує атмосферу колективної взаємодії та співпраці.

На сьогодні науковці всіляко підкреслюють, що *acknowledgement* слугує багатошаровим засобом комунікації, що поєднує емоційні та професійні аспекти, відображаючи глибокі взаємозв'язки між автором, його оточенням та академічною спільнотою. Зрештою, як підкреслює Адель Поль-Гю в назві своєї роботи, «*acknowledgements* – це не просто слова подяки» [40]. Вони має глибший та ширший сенс. За словами К. Хайленда, це «витончені та складні текстові конструкції, які з'єднують особисте та суспільне, соціальне та професійне, а також академічне та світське» [33, с. 265]. За цими невеличкими текстовими розділами стоїть глибока суспільна мораль.

Так В. Кумар, доктор наук, що багато разів був як науковим керівником для авторів дисертацій, так і рецензентом, пише: «Однією з перших частин, яку я читаю, коли отримую дисертацію для оцінювання, є подяки. Я хочу дізнатися про людину, яка написала дисертацію, і про шлях, який кандидат пройшов, щоб подати цю роботу на оцінювання», тим самим підкреслюючи, що незважаючи на видиму «сухість» і чітку нормативність науки, за кожним дослідженням лежить ціла життєва історія, і це має неабияке значення в академічних колах, яке носить подекуди навіть сентиментальний характер. «Іноді мене зачіпають слова кандидата про його труднощі: жертвування часом з родиною заради досягнення мрій, смерть близьких і також час, який знадобився для подачі дисертації, що може свідчити про фінансові проблеми. Я відчуваю велике співчуття, читаючи про батьків, які мають балансувати між написанням їхньої роботи та доглядом за дітьми. Ці труднощі апелюють до людяності екзаменатора» [37], - зізнається доктор. Таким чином, у тексті *acknowledgement* розкривається особистість

науковця, з почуттями, емоціями, проблемами і прихильностями, спонукаючи колег подивитися на нього саме з такої точки зору. Acknowledgements приспускають завісу наукової об'єктивності, поступаючись особистим судженням та моральним міркуванням.

Ці особливості зумовлюють і стилістичну специфіку компоненту подяки. Науковий дискурс вважається одним із найбільш раціональних та об'єктивних. Він спеціалізується на викладенні фактів, умовиводів, логічних пояснень явищ дійсності. «На відміну від художнього тексту, він не базується на образі, не активізує почуттєвий світ його читача, а орієнтований на сферу раціонального мислення» [9, с. 80]. Однак, acknowledgement тут є винятком. Будучи академічним за своєю формою написання, він переймає ознаки художнього дискурсу, значною мірою фокусуючись на переданні почуттів автора.

Останнім часом тенденція до згадування внеску осіб у наукові нароби учених просочилася і в україномовний простір. Втім, якщо для зарубіжного дискурсу традиція складання подяки є усталеним виявом увічливості, то формування подібної тенденції в українському науковому мовленні, зокрема в його писемній формі, відбувається значною мірою саме під його впливом і є рідкісним, скоріше винятковим явищем для вітчизняних робіт [4]. «Як засіб етикетизації україномовного наукового спілкування подяку вважають факультативним компонентом, уживаним лише в обмежених ситуаціях усного спілкування і дуже рідко в наукових статтях», - пише Білоус М. [1, с. 382]. Незважаючи на це, в умовах глобалізації, що стрімко набирає оборотів, та тенденції вітчизняної науки тяжіти до західних традицій, на нашу думку, варто очікувати в подальшому збільшення випадків висловлення академічної подяки в наукових роботах українських учених.

1.2 Підходи до аналізу acknowledgements у лінгвістичних студіях

Англомовний дискурс всебічно досліджують у парадигмах різноманітних наук, таких як лінгвістика, прагматика, літературознавство, перекладознавство, когнітивістика, педагогіка тощо. Він викликає інтерес не тільки в британців чи американців, а й у вчених по всьому світі. Це зумовлено передусім тим, що англійська є мовою міжнародного спілкування. У світі, який все більше охоплює глобалізація, комплексне вивчення цієї мови має неабияку значущість як для академічної спільноти, так і для пересічних громадян, які говорять або вивчають її.

Окремої уваги, з-поміж інших, заслуговує науковий дискурс. «Науковий дискурс – це науковий текст як результат цілеспрямованої соціальної дії, фокус дій мовних і мовленнєвих, соціокультурних і прагматичних, когнітивних і психологічних факторів» [5, с. 6] Він вирізняється своєю строгістю, наявністю чітких мовленнєвих норм і правил, рядом особливостей функціонування у різних комунікативних ситуаціях.

Однією з його цікавих, на наш погляд, рис є високий ступінь етикетизації, що зумовлено прагненням наукової спільноти до доброчесності та прозорості. Ця особливість якнайвиразніше проявляється в наукових подяках – acknowledgements.

Протягом останніх більш ніж 50 років acknowledgements вивчають як цінне джерело інформації про паратекстуальні свідчення дослідницької діяльності. Ще в 50-60-х роках минулого століття вчені почали звертати на них увагу. Проте, донедавна вони стикалися із значними технічними обмеженнями, зокрема стосовно обробки та пошуку даних, що здійснювалися вручну. «Наукові подяки лише нещодавно почали включати до бібліографічних баз даних, що робить можливим їх широкомасштабний аналіз» [18, с. 3]. Через це до сьогодні

acknowledgements залишаються малодослідженими, незважаючи на важливу роль та високу вживаність в англомовному дискурсі.

Втім, останнім часом кількість досліджень компоненту acknowledgement стрімко зростає. «Важливим елементом соціального етикету є вираження вдячності. Збільшення інтересу до нього вказує на важливість цього питання в людських стосунках загалом і в міжкультурній комунікації зокрема» [6, с. 20], - вважають А. Приходько, С. Кобякова та С. Баранова. Acknowledgement як унікальне текстове явище відкриває широке поле для досліджень у рамках різних наук: культурології, соціології, комунікативістики, а найбільше - лінгвістики. Як справедливо зазначає Н. В. Пустовіт, «дослідження саме лінгвістичного аспекту компоненту подяки в англомовному науковому дискурсі поглибить розуміння письмової культури академічної вдячності в західноєвропейських культурних реаліях» [10, с. 70]. Саме ця наука дозволяє розкрити безпосередньо мовні особливості тексту, охопивши найдрібніші лексичні та синтаксичні деталі.

«Саме по собі поняття «лінгвістика» надзвичайно широке», - зауважує Овсієнко Л. – «Ця наука включає в себе безліч різноманітних галузей, зокрема: комунікативну лінгвістику, лінгвістичну прагматику, когнітивну лінгвістику, функціональну лінгвістику, комп'ютерну лінгвістику, соціолінгвістику, психолінгвістику тощо, кожна з яких має свою специфічну проблему дослідження», а також текстова лінгвістика, яка розглядає «виділення одиниць і структур на рівні тексту, виявлення закономірностей побудови текстів, проблеми реферування текстів і запису його семантики, породження та сприйняття тексту, його інтерпретації тощо» [8, с. 119 - 120]. Acknowledgement, як текст, також підлягає вивченню за перерахованими вище критеріями.

Академічні тести історично вивчалися крізь три основних підходи: реєстровий (з 1964 року), функціональний (з 1976) та жанровий, який був започаткований у 90-х роках ХХ століття. Останній надав «друге дихання» лінгвістичному аналізу. «Жанровий аналіз дозволяє дослідити риторичну структуру та лінгвістичну реалізацію компоненту подяки в наукових

публікаціях, роботах та дисертаційних дослідженнях» [10, с. 70]. Він і досі залишається провідним у мовознавстві.

Адептом такого підходу у свій час став К. Хайленд. Він розглядав *acknowledgement* з точки зору структури його написання та запропонував «*move structure framework*», що включає три «рухи» (рух відбиття, рух вдячності, рух оголошення). Другий рух в свою чергу складається з чотирьох «кроків»: представлення учасників, подяки за академічну допомогу, подяки за інформаційні ресурси та подяки за моральну підтримку. Третій рух включає в себе два кроки: прийняття відповідальності та присвячення наукової роботи [33]. Цю структуру перейняли і використовують як базу для своїх досліджень і сучасні вчені.

Арабський науковець М. Алі-Алі додав до цього конструкту четвертий рух – висловлення подяки Аллаху (Богу) [21]. Наявність цього руху було встановлено на матеріалах проаналізованих робіт мусульманських авторів, і вона зумовлена особливостями тамтешнього соціокультурного середовища.

На сучасному етапі розвитку науки стали можливі масштабні дослідження *acknowledgements*. Мовознавці зараз мають значну перевагу, у порівнянні з попередниками, для проведення подібних досліджень, адже мають доступ до електронних баз даних (зокрема велика кількість науковців користуються *Web of Science*) і комп'ютерних технологій, які дозволяють обробляти за короткий проміжок часу великий обсяг даних. Таким чином, дослідження мають репрезентативну вибірку, що в свою чергу дає змогу робити далекоглядні висновки. Сучасні лінгвісти продовжують користуватися наробками піонерів жанрового аналізу як базую для новітніх відкриттів стосовно лінгвістичної специфіки *acknowledgement*.

На сьогодні найпоширенішою класифікацією *acknowledgements* в наукових колах є запропонована Г. Лі [30] за видами наданої підтримки (або допомоги), і вона може мати форму:

- моральної підтримки;
- фінансової підтримки;
- редакторської допомоги/ допомоги при публікації;
- допомоги при презентації матеріалів (наприклад, на конференції);
- технічної підтримки;
- концептуальної підтримки через інтелектуальне співробітництво.

Проте, цей список можна нескінченно доповнювати, адже кожна подяка є унікальною і несе власний посил, оскільки дослідникові в процесі роботи може бути наданий будь-який тип допомоги.

«Тактику подяки як вияв почуття вдячності в лінгвістичному дискурсі орієнтовано на конкретних осіб, які сприяли або сприятимуть науковій діяльності адресанта» [11, с. 40], тож окремої уваги науковців заслуговують і суб'єкти подяки. Ними можуть бути керівники наукових робіт, учителі, студенти, рецензенти, редактори журналів, колеги, друзі, знайомі, близькі родичі, респонденти, учасники експериментів та навіть домашні тварини – перелік можливих адресатів надзвичайно широкий.

Так у 2021 році Ніна Смірнова разом із Філіпом Маїром здійснили, за їхніми словами, перший аналіз великої кількості acknowledgements з огляду на згадуваних осіб та визнані організації, вивчаючи кореляції між різними галузями науки й визнаними суб'єктами, а також між кількістю цих суб'єктів і числом слів і речень у тексті [46]. Однак, вони не єдині - дослідники по всьому світу вивчають, кого або що згадують автори в acknowledgements з різних ракурсів. Деякі розглядають типи згадуваних суб'єктів в цілому, інші проводять вузькоспрямовані розвідки, як от визнання бібліотек в подяках, якими цікавилися Девід Е. Хаббар і Сьєрра-Ладдусо [32]. Окрім того, розглядають також згадування осіб в acknowledgements поіменно.

Проводять аналіз адресатів acknowledgements і в рамках гендерної лінгвістики. Дослідження Аделя Поля-Гю у співавторстві з іншим науковцями показало, що «жінки недостатньо представлені у подяках» [42, с. 592]. Такого типу дослідження є особливо актуальними сьогодні, коли суспільство активно бориться з гендерними стереотипами, адже вони розкривають соціокультурний контекст представлення чоловічої та жіночої статі в академічному середовищі.

У рамках лінгвістики дослідження acknowledgements не могли обійтися без розгляду типової для цього жанру лексики і особливостей використання мовних засобів. Залежно від мети дослідження, розглядають як шаблонні фрази, що зустрічаються в текстах подяки, так і окремі слова, що належать до певної частини мови (прикметники, іменники, займенники, дієслова). Часто при цьому здійснюють їх кількісний аналіз, таким чином роблячи висновок про частоту використання тих чи інших лексичних та семантичних одиниць у текстах конкретних аналізованих груп авторів.

Своєрідним трендом серед мовознавців є порівняння за усіма переліченими і додатковим критеріями подяк із різних наукових дисциплін. Наприклад, вище згадані Н. Смірнова з Ф. Маір здійснили своє дослідження на матеріалі статей та оглядів із чотирьох областей, а саме соціальних наук, економіки, океанографії та інформатики [46], а тайванський дослідник Вень-сянь Ян брав до уваги шість дисциплін: прикладну лінгвістику, бізнес-дослідження, державне управління, медичні науки, електронну інженерію і біологію [50]. Таким чином науковці з'ясовують чи є відмінності у текстах подяк із гуманітарних і точних наук, які особливості вони мають в природничих науках, чи варіюється загалом кількість випадків включення розділу acknowledgement до робіт поміж дисциплінами.

Іншою тенденцією стало також, у продовження шляху М. Алі-Алі, визначення специфіки висловлень подяки залежно від національності, країни походження авторів, тобто такої, що сформувалася під впливом культурних і соціальних факторів. Наприклад, Кухі Д. і Резаї С. досліджували загальну

структуру іранських подяк [36], а Кандапурн Яроенкітбоуорн обрала предметом свого дослідження лексичні особливості acknowledgements з тайських кандидатських робіт [34]. Дослідники справедливо зазначають, що «практики подяки в культурах різняться, висвітлюючи основні цінності та соціальні структури, які формують ці прояви вдячності» [26, с. 209]. Так Мухаммед Ахмад, Алі Раза Сіддік і Мухаммед Муштак досліджували пакистанські наукові роботи і з'ясували, що «пакистанські автори acknowledgements на рівні магістерських робіт використовують маркери вдячності надмірно, щоб подякувати своїм помічникам, і застосовують високопарні прикметники, щоб посилити ефект подяки та прославити осіб, яким висловлюють подяку» [20, с. 1]. Способи, якими автори висловлюють подяку, глибоко вкорінені в їхньому культурному середовищі, яке формує їхнє розуміння ієрархії, індивідуалізму та колективізму.

«Проблема наукової комунікації для дослідників є надзвичайно актуальною, особливо для нашої країни. Серед завдань — оперативність розповсюдження результатів діяльності українських вчених, збільшення їхньої присутності у світовому академічному просторі через усунення бар'єрів або навіть ізоляваності, обмін думками та багато іншого, що сприяє розвитку сучасної науки» [15, с. 44], - відзначає Т. Ярошенко, тож з-поміж інших вирізняються своїм підходом до аналізу acknowledgements українські дослідники.

Н. В. Пустовіт розглядала компонент подяки в Тихоокеанському науковому дискурсі та ідентифікувала такі його структурні елементи: творчий спадок, слова вдячності, співпричетність, духовність, повага, призначення, репрезентативність [10]. Крім того, аналіз особливостей перекладу вокабулярного апарату допоміг їй виявити специфіку роботи з ним при перекладі наукових текстів з англійської мови українською.

Інша мовознавиця А. В. Ярхо з Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна розглянула у своїй роботі модель структурно-функціонального аналізу компоненту acknowledgement в англійському дискурсі. Для проведення

комплексного аналізу цього компоненту нею було розроблено тріступеневу модель, яка включає структурний/ формальний, семантичний/ смисловий та функціональний рівні аналізу з відповідними підрівнями. Перший рівень складається з орієнтаційного, мовного критеріїв, а також критерія ступеня клішованості acknowledgements і фокусується на місці розташування розділу подяки в тексті, лексичних, граматичних, семантичних засобах. Другий рівень бере до уваги адресатів, види підтримки, яку згадують, та інтертекстуальні елементи. Третій рівень демонструє інтенцію адресанта, актуалізовану через стратегії негативної та позитивної ввічливості [16]. Зазначена модель має цінне теоретичне та практичне значення, адже на її основі може бути здійснене масштабне та детальне вивчення acknowledgements під різними кутами розгляду, зокрема й у рамках міждисциплінарного та міжкультурного порівняння.

Варто зазначити, що в українських наукових колах розгляд компоненту acknowledgement не набув такого поширення, як закордоном, проте на прикладах, розглянутих вище робіт вітчизняних мовознавиць, бачимо, що їхні дослідження є автентичними і показують академічні подяки зі свіжої, відмінної від зарубіжних колег, точки зору.

1.3 Новітні тенденції в оформленні acknowledgements

У світі, що розвивається, де семимильними кроками іде прогрес технологій, повсякденною практикою стає використання тих речей, про які раніше можна було лише прочитати в науково-фантастичних романах, домінуючими стають думки, які раніше наважувалася висловити лише відчайдушні меншини, а усталені суспільні норми, моделі поведінки, етикет піддаються сумнівам і переглядаються, наука не може не зазнавати змін.

«Останні два століття наука стрімко розвивається, її розвиток відбувається з геометричною прогресією, вона стає глобальною» [7, с. 24], - стверджує О. Н. Кубальський. Поглиблюються підходи до вивчення різноманітних об'єктів, змінюються технічне наповнення досліджень, змінюються й суспільні норми та стандарти комунікації. «Нові норми та ролі не залишаються безперечними. Їх перегляд можна спостерігати емпірично в метадискурсах, у яких актори легітимізують свої практики, переглядають і відображають комунікативні ролі та норми» [25], - пишуть Брюггеманн М., Лерхер І та Вальтер С., дослідники пост-нормальної наукової комунікації в контексті спілкування вчених і журналістів. Усі процеси, які відбуваються в академічному середовищі, зазнаючи впливу культурних, соціальних, технологічних факторів залишають відбиток на наукових текстах, зокрема й на текстах подяк. Б. Кронік наголошує, що «acknowledgement став інституціалізованим елементом процесу академічної комунікації, відображаючи зростаючу когнітивну та структуральну складність сучасних досліджень» [28]. Таким чином, усі зміни у змісті чи структурі acknowledgements, тренди та тенденції пов'язані з тим, що вони є своєрідним дзеркалом, яке відображає динаміку науки в широкому значенні.

Сучасне академічне середовище прагне до прозорості, інклюзивної та етичної комунікації, де кожен отримує належне визнання. Саме прагненням до справедливого визнання кожного, хто на це заслуговує, можна пояснити

зростання кількості acknowledgements у наукових роботах. «Уточнення внесків науковців стає необхідним процесом, який забезпечує визнання науковців, які працюють у великих командах, одночасно підтримуючи прозорість результатів досліджень. З точки зору наукового внеску, подяки є офіційними заявами про внесок вченого, подібно до співавторства та цитування, хоча вони не завжди включаються до статей. Зі збільшенням кількості співавторів збільшується кількість робіт із подякою, а подяка є конститутивним елементом наукової діяльності» [38, с.461]. Отже й вимога до написання acknowledgements все частіше стає обов'язковою.

Під впливом нових культурних віяній однією з сьогоденних тенденцій в acknowledgement є територіальне визнання. «У багатьох канадських університетах», - як і в багатьох інших провідних університетах зарубіжних країн, - «зараз стало звичним публічно визнавати землі, договори та народи корінних націй» [49, с. 115]. Р. Вілкс виділяє чотири основних типів таких acknowledgements: визнання землі та права власності, визнання конкретних договорів і політичних відносин, визнання мультикультуралізму та різноманітності та визнання народу, території й готовності робити більше [49]. Такі acknowledgements дозволяють розкрити культурно-історичний контекст досліджень, підкреслюють свідому громадянську позицію науковців, вносять свій вклад у збереження миру та взаємоповаги між націями. Нині в суспільстві високої цінності набуває автентичність народів, їх національна самосвідомість. Деколонізація та постколоніальний період спонукають етнічні спільноти до пошуків своєї істинної історії. Саме ці процеси відображаються в розглянутих вище acknowledgements.

Однією з характерних рис нашого суспільства на сучасному етапі історичного розвитку є стрімкий технологічний прогрес. Науковці забезпечують цей прогрес, з одного боку, і користуються плодами власної діяльності, з іншого. Таким чином, при досліджах та експериментах використовується дедалі складніше обладнання, а попит суспільства на новітні розробки тільки зростає. Вони

швидко йдуть в маси і стають звичними речами побутового користування. Відображається ця тенденція і на освітній комунікації. Серед Інтернет-користувачів популярним став відеоролик, де випускник ВНЗ подякував ChatGPT за написання його поточних завдань і дипломної роботи. І хоча його зізнання у багатьох викликало посмішку, воно відображає реалії сьогодення.

У модерних acknowledgements учені все частіше зазначають використання ними різноманітних технологічних інструментів, зокрема й штучного інтелекту. Р. Раманом було проведене систематичне дослідження визнання використання ChatGPT у науковій літературі і воно представляє собою першу комплексну емпіричну оцінку випадків підтвердження використання штучного інтелекту в академічних контекстах. У дослідженні було ретельно вивчено часові тенденції та розподіл між дисциплінами та регіонами. З'ясувалося, що американські автори є лідерами у подяках, але й зі значною часткою Китаю та Індії. Здебільшого мова йде про біомедичні та клінічні науки, а також інформаційні та обчислювальні науки [43]. Поява штучного інтелекту, що здатен генерувати тексти за будь-якою тематикою будь-якої складності, спричинила хвилю занепокоєння серед науковців і працівників освіти, а також поставило питання щодо доцільності його використання в авторських роботах. Наразі, на наш погляд, загальна думка схиляється на користь дозованого використання штучного інтелекту в науковому дискурсі з урахуванням того, що якщо якась частина тексту є згенерованою машинно, вона має все одно підлягати обробці та корекції людиною. Крім того, штучний інтелект здатен виконати й інші завдання, пов'язані з обчисленнями та обробкою даних, що значно полегшує хід досліджень і підвищує їх точність. З огляду на це, учені почали згадувати інструменти штучного інтелекту в своїх acknowledgements.

Крім, штучного інтелекту науковці все частіше вважають за потрібне визнати й інші аспекти технологізованості повсякденного життя і сучасних досліджень, зокрема науковці вважають за необхідне згадування і надання подяки за цифрову роботу.

Новітня ера передових технологій і постійного поглиблення цифровізації, яка привнесла легкості в наш стрімкий ритм життя, більше не дає нам чітко побачити чи відчутти перехід від фізичної роботи до цифрової. Нова форма цифрової праці в чинній капіталістичній економіці є не дуже помітною, адже все більше стираються і зливаються межі виробництва і споживання. Поява цих нових цифрових аспектів у повсякденному способі життя також мала вплив на освітню сферу. Це можна побачити по певних трансформаціях в організації трудового та навчального процесу в академічних колах останнім часом, а також нещодавнього переходу гуманітарних наук у нове, багатовимірне, різноманітне поле цифрових гуманітарних наук. [29]. «Ця нова форма праці, однак, не так легко вписується в традиційні уявлення про гуманітарні науки; отже, ми повинні знайти різні способи виявлення, визначення та компенсації цієї праці», - стверджують Бала Апсара, Джіоті Джастін і Нірмала Менон, автори з дослідження визнання цифрової праці в цифрових гуманітарних науках [23]. Вони з'ясували, що з-поміж інших способів визнання цифрової роботи в наукових роботах, поширеним було згадування її в acknowledgement у формі, наприклад, подяки за можливість створення веб-сайту.

Таким чином, з огляду на постійний розвиток технологій і суспільних устоїв, можна очікувати в подальшому нових трендів у написанні подяк у науковому дискурсі та появу нового, перспективного поля для досліджень.

1.4 Acknowledgements у науковій статті в лінгвістичному сьогоденні

Своєрідною тенденцією серед мовознавців є дослідження acknowledgements на матеріалах окремого жанру наукового тексту, наприклад, у докторських дисертаціях, магістерських або бакалаврських роботах. Останнім часом посилилася увага науковців і до статті. «Сучасна стаття, - за словами Яхотнтової Т. В., - є макрожанром, що включає у себе декілька мікрожанрів (наприклад, анотацію, подяку), які сприяють ефективній реалізації комунікативних завдань». Acknowledgement є хоч і не обов'язковим, але частим компонентом статей. «Наукова стаття реалізується крізь письмовий та електронний канали комунікації, а її фізичними субстратами є паперовий друкований та електронний тексти» [17, с. 136], - пише дослідниця. У рамках нашої роботи загалом ідеться про вивчення електронних варіантів статей, що дає змогу говорити про них як про медіатексти, оскільки їх пошук та опрацювання реалізується через найпопулярніший на сьогодні засіб комунікації – Інтернет.

Медіатексти статей розміщені в електронних журналах. «З появою веб, у ЕЖ [електронних журналів] з'являється все більше переваг у порівнянні з друкованими копіями. Відбувається генерація практично нового виду ЕЖ, що дійсно мають переваги та характеристики електронного видання: гіпертекстові посилання, гіпермедіа, електронні аналогові моделі, зображення, звук тощо» [14, с. 32]. Саме на матеріалах цих журналів здійснюється більшість сучасних досліджень подяк.

Acknowledgement як текстовий компонент відіграє важливу роль у статті, а саме: допомагає підкреслити колективний характер дослідження, підтримує прозорість та етичність наукової діяльності, показує джерела фінансування, допомагає розширити наукові зв'язки, що видно з висловлення подяки за надання фінансування, дозволи авторського права, за допомогу в польових роботах, за обговорення та читання чернеток тощо. Acknowledgements

відображають складність та багатоступеневість дослідження і написання наукового тексту, оскільки вони містять згадки про різні етапи роботи, які було б значно важче або навіть неможливо виконати без підтримки інших [31]. Таким чином, acknowledgements у статтях не лише виявляють вдячність, але й допомагають відображати етику та взаємодію в науковій спільноті.

Саме тому цей жанр науковці нерідко обирають для дослідження. До того ж, Інтернет містить надзвичайно широку базу електронних журналів, що дає змогу мовознавцям знайти достатню кількість матеріалу, щоб мати репрезентативну вибірку.

Одні лінгвісти фокусують свою увагу на публікаціях із єдиного журналу, і таким чином їх дослідження є вузьконаправленими і дають змогу зробити висновки про особливості компонентів подяки лише в межах лімітованого кола статей, що може бути корисним для розуміння лексичної специфіки окремо взятого видання. Випадком дослідження, обмеженого одним журналом, слугує, наприклад, стаття В. С. Тью і В. К. Сена на базі «Journal of Natural Rubber Research», де автори проаналізували публікації з огляду на частоту наявності слів подяки, їх типи, згаданих індивідів та кілька інших критеріїв [48]. У перспективі наявність численних таким досліджень склала би повну та детальну картину того, які загальні особливості мають acknowledgements у наукових статтях; які відмінності між ними існують залежно від року написання, тематики видання, географічних та національних факторів тощо; як функціонують наукові подяки в межах цього жанру.

Інші надають перевагу більш урізноманітненій добірці даних, роблячи таким чином більш узагальнені висновки про acknowledgements у наукових статтях. Прикладом такого дослідження слугує «Approaching the ‘Reward Triangle’: general analysis of the presence of funding acknowledgements and ‘peer interactive communication’ in scientific publications» Родріго Костаса і Теда Н. ван Левена, що фокусувалися на кількісному аналізі згаданих у компонентах подяки осіб поміж різними науковими областями [27]. У цьому та інших дослідженнях

такого роду науковці часто послуговуються матеріалами з бази даних статей Web of Science.

Міждисциплінарні дослідження, до речі, теж користуються популярністю. Результати різних досліджень такого типу вказують на тенденцію в окремих галузях науки до виявлення власних рис ідентичності та їх дисциплінарної культури [31]. Тож учені виявляють активний інтерес до порівняння подяк зі статей, що належать до різних наукових журналів.

Аналізують лінгвісти *acknowledgements* у статтях за багатьма параметрами, які в цілому збігаються з тими, які використовують для будь-яких інших жанрів: часто повторювані слова, закономірності використання синтактичних та граматичних структур, довжину речень, суб'єкти подяки, обсяг тексту тощо. Значна кількість наукових робіт присвячена аналізу структурних патернів у компонентах подяки (Габріеле Гуцците і Йоланта Шинкунене (2019) [31], Гурджіт Каур Раттан (2013) [44], Адель Поль-Хюс, Адріан А. Діаз-Фаес, Максим Сент-Марі, Надін Дерошерс, Родріго Костас, Вінсент Ларів'єр (2017) [41] та інші). Крім того, науковців цікавлять і функціональні особливості академічних подяк.

Особливої уваги науковці заслуговують визнання спонсорів, адже в статтях нерідко трапляються *acknowledgements*, що вказують виключно на тих, хто допомагав матеріально. Так Белен Альварес-Борнштейн, Фернанда Морілло та Марія Бордонс розглядали у своїй роботі *acknowledgements* зі статей як джерело даних про фінансування досліджень. У результаті, автори з'ясували що незважаючи на щире прагнення науковців уважити їхніх благодійників, вони в значній кількості випадків згадують джерела фінансування некомпетентно, тому було висуното пораду науковій спільноті розробити більш детальні вказівки щодо того, як визнавати джерела фінансування [22]. З-поміж іншого, такі *acknowledgements* вирізняються також тим, що зазвичай є достатньо невеликими за обсягом, можуть складатися буквально з одного речення і носять скоріше

формальний характер. Автори таких подяк не вдаються до написання «красивих слів», обмежуючись стандартизованою лексикою.

Лінгвістичний аналіз публікацій у журналах сьогодні знаходиться на піку популярності. Наукові статті ще приховують багато знахідок для їх дослідників. Вивчення acknowledgements як складового компонента їх текстів відкриває перспективи для нових філологічних розвідок, що допоможуть поглибити розуміння культурних, соціальних, психологічних, інституціональних особливостей наукових подяк.

Висновки до розділу 1

Отже, за результатами ретроспективного огляду досліджень acknowledgements в англomовному науковому дискурсі, отримано такі висновки:

1. Acknowledgement - це короткий текст, у якому автори зазначають тих, хто зробив особливий інтелектуальний або технічний внесок у дослідження, але який є недостатнім для отримання статусу співавтора
2. Acknowledgement є унікальним текстовим явищем в англomовному науковому дискурсі, що грає важливу культурну, соціальну, етичну роль в академічному середовищі.
3. Acknowledgements як тексти є відносно малодослідженим, хоча останнім часом викликають все більший інтерес у науковців, особливо закордоном. Українські вчені також розпочали вивчати наукові подяки на англomовному матеріалі.
4. Найпоширенішим підходом до аналізу подяк є жанровий.
5. Досліджуючи acknowledgements, лінгвісти звертають увагу на типи отриманої підтримки, визнаних осіб та організації, лексичні, синтаксичні, функціональні, структурні та стилістичні особливості. Аналізують відмінності acknowledgments поміж дисциплінами, а також

такі, що сформувалися під впливом культурно-соціальних факторів авторів різного походження.

6. Acknowledgements відображають новітні тенденції в сфері науки, зокрема акцентуацію на певних етичних та соціальних нормах та поширення використання сучасних технологій.
7. Увагу лінгвістів привертають acknowledgements у наукових статтях. Їх зазвичай аналізують за тими ж критеріями, що й інші жанри, включно з лексичним, морфолого-синтаксичним та функціональним рівнями та визначають їх специфічні риси як в межах усього жанру, так і окремої наукової дисципліни або журналу.

РОЗДІЛ 2

МОДЕЛЬ АНАЛІЗУ ACKNOWLEDGEMENTS В АНГЛОМОВНІЙ НАУКОВІЙ СТАТТІ

2.1 Рівні аналізу феномену acknowledgements в англomовній науковій статті

У рамках нашого дослідження аналіз компоненту acknowledgement в англomовних наукових статтях здійснюється за трьома рівнями:

- лексичний рівень;
- морфолого-синтаксичний рівень;
- функціональний рівень.

Лексичний аналіз фокусується на вивченні слів (лексем) та їхніх комбінацій у тексті. Він допомагає зрозуміти, як окремі слова та вирази використовуються в конкретному контексті, та виявити лінгвістичні закономірності. У межах лексичного аналізу досліджують частотність вживання слів, стійкі мовні звороти, вирази з емоційним забарвленням, а також вивчають їхню семантику.

Загалом цей тип аналізу науковці застосовують для багатьох видів завдань, таких як автоматичне розпізнавання мовних патернів, створення словників або вивчення стилю тексту. У нашому дослідженні він використовується для виявлення типового словниково набору, що вживають автори при написанні своїх acknowledgements. Він також допомагає зрозуміти, як дослідники висловлюють подяку або ставлення до підтримки, ідентифікуючи при цьому шаблонні фрази та специфічні лексичні одиниці.

Морфолого-синтаксичний аналіз досліджує структуру речень та використання граматичних форм у тексті, зокрема типи речень, синтаксичні

зв'язки між словами, а також часи і граматичні форми дієслів. Це дозволяє виявити, які конструкції найчастіше використовуються автори в acknowledgements, а також визначити особливості стилю та вираження вдячності.

Такий аналіз допомагає зрозуміти, як саме автори структурують свої речення, які граматичні часи і способи вони застосовують для підсилення ввічливості чи офіційності, а також у якій формі висловлюють вдячність. Аналіз синтаксису виявляє типові структури, такі як умовні речення з «would» для ввічливих форм подяки, а також показує, як автори поєднують форми активного та пасивного станів у своїх текстах. У результаті морфолого-синтаксичний аналіз допомагає розкрити граматичні патерни, які впливають на сприйняття тексту та ефективність комунікації у наукових подяках.

Функціональний аналіз досліджує, які комунікативні завдання виконують текстові елементи, зокрема acknowledgements у наукових статтях. Він фокусується на визначенні ролі тексту, що виходить за межі простого висловлення подяки. У випадку з acknowledgements, функціональний аналіз дозволяє зрозуміти, які цілі переслідують автори, висловлюючи подяку, та яку роль ці компоненти відіграють у структурі й значенні наукового тексту. Цей аналіз допомагає ідентифікувати різноманітні функції наукових подяк, такі як визнання інтелектуального внеску, забезпечення прозорості джерел фінансування, або закріплення соціальних і професійних зв'язків.

Функціональний аналіз важливий, оскільки він допомагає зрозуміти загальний вплив acknowledgements на сприйняття наукового тексту та його етичні й соціальні аспекти. За допомогою цього аналізу можна виявити приховані або додаткові функції тексту, що відображають стосунки автора з іншими учасниками дослідження, а також цінності та мотивацію автора. Це робить acknowledgements не лише засобом вираження вдячності, але й інструментом, який підсилює інформативність, етичність та професійну комунікацію у науковому середовищі.

Кожний із 50 прикладів acknowledgements було проаналізовано окремо за всіма трьома рівнями за низкою критеріїв. Наступним результатом була кількісна оцінка отриманих даних, завдяки чому було встановлено частоту використання тих чи інших лексичних одиниць, граматичних структур, функцій тощо, їх співвідношення до загальної кількості матеріалу, і виявлення таким чином відповідних загальних і специфічних особливостей притаманних компонентам подяки в наукових статтях.

Отже, запропонований трирівневий аналіз дає змогу окреслити повну та детальну картину того, як функціонують acknowledgements в англомовних наукових статтях і які особливості у написанні мають, а кількісний підрахунок отриманих даних пересвідчує в точності одержаних результатів дослідження.

2.2 Лексичний рівень аналізу acknowledgements

Лексичний аналіз фокусується на вивченні словникового складу тексту. У межах нашого дослідження acknowledgements з англomовних наукових статей було проаналізовано з погляду на:

- використання шаблонних фраз для висловлення подяки;
- слова, що використовують автори, говорячи про себе;
- типова лексика на позначення різних видів підтримки;
- лексика, що використовують для структурування тексту;
- наявність експресивної лексики;
- наявність імен адресатів подяки.

Отримані дані було підраховано вручну, що дало змогу застосувати до них кількісний аналіз і визначити, які лексичні одиниці чи сполучення є найбільш частими, типовими для acknowledgements у статтях, а які трапляються відносно рідко. Відповідні цифри, зазначені далі, показують кількість прикладів, у яких було виявлено аналізовану одиницю (тобто якщо слово thanks написано три рази, але тільки в одному acknowledgement, то це позначено цифрою 1). На наш погляд, такий підхід дозволяє краще оцінити поширеність і вживаність лексичних патернів, адже оцінки підлягає саме використання його різними дослідниками, оскільки при надрукований текст в значній мірі відображає авторський стиль певної особи. Проте, якщо одна людина вподобала певну комбінацію слів і кілька разів вживає її у своєму тексті, тоді як в інших аналізованих acknowledgements її не спостерігається, це не може говорити про її однакову поширеність з тою, яку використовують кілька різних авторів у своїх подяках, хоча б по одному разу.

Однак, одиничні вживання певної лексики також було зафіксовано, адже вони відображають лінгвістичну багатогранність наукових подяк і заслуговують

дослідницької уваги, показуючи повну картину словесного «ландшафту» acknowledgements.

Лексичний рівень виражений такими засобами:

1. Шаблонні фрази для висловлення подяки

Подяка в acknowledgements часто виражається через шаблонні фрази. Це характерно не тільки для наукового тексту, але й для висловлення вдячності в цілому. Цей мовленнєвий акт має важливе значення в житті суспільства і сягає коренями стародавніх часів, тож за тисячі років він отримав у мовленні своє лінгвістичне оформлення. Фрази подяки в науковому дискурсі мають багато варіацій і відрізняються від таких в побутовому чи художньому стилі, демонструючи вплив академічних традицій на них. Результати аналізу шаблонних фраз із кількісною оцінкою представлені в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1 Шаблонні фрази для висловлення подяки

Фраза	Кількість acknowledgements із вживанням фрази
Would like/wish to thank (acknowledge)	12
(gratefully) acknowledge	8
(Sincerely) thank (to)	8
To be/feel (really) grateful	7
Would like to express one`s gratitude	4
(sincere) thanks to	4
Extend one`s thanks to	2
Wish (-ed) to thank	2
(very much) appreciate	2

to express one's special appreciation to,	1
to offer one's respects	1
be very thankful	1
acknowledgement to	1

В аналізованих п'ятдесяти статтях найбільш часто дослідники застосовують ввічливу фразу *would like to thank*. Достатньо поширеним є вираження подяки через дієслова *to thank* і *to acknowledge*, які подекуди поєднуються з прислівниками *gratefully* чи *sincerely* для підсилення емоційності. Приклади вживання:

(1) *We would like to thank the participating Higher Education institution (university) and staff at the Spirituality and Faith Centre for supporting the data collection. We also gratefully acknowledge the support of the students who took part in this research.*

(C. Keane, D. Waldeck, A. Holliman, S. Goodman, K. Choudhry. Exploring the Experience of Anxiety Among Final Year Students at University: A Thematic Analysis, 2021)

(2) *We sincerely thank Nikolaus Wimmer for his support during the data collection phase.*

(H. Greber, L. Aaldering, S. Lecheler. Informing Immersed Citizens: The Impact of Interactivity on Comprehending News in Immersive Journalism, 2024)

Також нерідко вдячність передається семантично як почуття автора:

(3) *The researcher himself feels really grateful to his lecturer, Prof Amrin Saragih, M.A., Ph.D. for asking the students to have a mini research to the knowledge of lexical items for flora and fauna coded in environment of local languages, because for days and years, we are unconscious that we have to have environmental consciousness in order to maintain the language. Hence, this mini research present and introduce the various subject of ecolinguistics to the reader and the researcher hopes that this paper can give more information for those who are interested in it.*

(H. Ridwin Purba, A. Saragih. *Lexical Items of Flora and Fauna in Local Languages: An Ecolinguistics Study*, 2020)

Чотири рази було вжито висловлення *would like to express one`s gratitude i thanks to:*

(4) *We would like to express our gratitude to all those who helped us during the writing of this manuscript. Thanks to all the peer reviewers for their opinions and suggestions.*

(A. Xholli, M. Giulia Schiaffino, I. Vacca, F. Molinari, E. Cavalli, U. Scovazzi, F. Oppedisano, M. Jakimovska, A. Pietro Londero, A. Cagnacci. *Effect of COVID-19 Vaccine in Women with Adenomyosis and Endometriosis*, 2023)

Інші фрази для висловлення подяки, а саме *to extend one`s thanks to, to wish to thank, to appreciate, to express one`s special appreciation, to offer one`s respects, to be very thankful, must start with acknowledgement, acknowledgement to,* є рідкісними чи одиничними

Таким чином, вислови подяки в статтях зберігають ознаки наукового дискурсу, демонструючи формальність, нормативність, клішованість фраз, але й вбирають в себе деякі ознаки, характерні для художнього тексту, а саме широку варіативність, використання експресивної лексики та слів на позначення особистих почуттів автора, що підкреслює мовну унікальність acknowledgements та відкриває перспективи для подальших досліджень.

2. Слова, що використовують автори, говорячи про себе

У межах нашого дослідження цікавість становило те, які слова використовують автори acknowledgements, говорячи про самих себе, адже оповідь в них ведеться як від першої, так і від третьої особи, про що ітиметься детальніше у наступному підрозділі роботи. Результати аналізу і кількісні дані представлені в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2. Особові займенники та іменники на позначення автора

Займенник/ іменник	Кількість acknowledgements із вживанням займенника/ іменника
The author (-s)	17
we	15
I	5
Власне ім'я	3
The researcher	1

Було встановлено, що коли оповідь ведеться від третьої особи, хоча один автор іменувався *the researcher*, в усіх інших випадках науковці називають себе – *the author(s)*:

(5) *The author of the article would like to express her gratitude to the referees for their observations, which helped her to give more coherence to the páper, originally presented at a Canadian Studies conference at the University of Debrecen in Hungary, and made her explore new sources of information as well.*

(A. Olos. *Medium and Massage in the Global Village according to McLuhan*, 2003)

Інколи також вживають свої імена:

(6) *Jon Ander Mendia is currently affiliated with the University of the Basque Country UPV/EHU & IKERBASQUE, Basque Foundation for Science, 48940 Leioa, Biscay, Spain. We thank the audiences at InSemantic2022, Sinn und Bedeutung 2023 and NELS53 for helpful discussion on the topics presented in this paper. We thank also the three reviewers of the Journal of Linguistics for their detailed and helpful comments. We also acknowledge financial support from the following institutions: Spanish Ministerio de Ciencia e Innovación (PID2020-112801GB-I00), Generalitat de Catalunya (2021SGR787) and AGAUR (BP2020-00121).*

(J. Ander Mendia and M. Teresa Espinal. *Non-agreeing degree constructions*, 2024)

Якщо ж оповідь ведеться від першої особи, то закономірного вжитку набувають займенники *I* (якщо автор статті один) та *we* (якщо авторів статті два і більше):

(7) *I would like to thank conference audiences at the universities of Genoa, Manchester, Nottingham, and Oxford who provided constructive feedback on previous*

versions of this paper. I am grateful for discussions I had with colleagues at University College London and the University of Nottingham and in particular Luca Bellodi, Jennifer Hodge, Jeffrey Howard, Michael Jacobs, Ian James Kidd, Alice Monypenny, Dušan Rebolj, Cosmin Vraciu, and Albert Weale for their attention to previous drafts. I would like to thank Howard Curzer for his fruitful correspondence and comments which helped improve the paper. Finally, I would like to thank two anonymous reviewers for this journal, whose comments led to substantive improvements to the paper.

(K. Khorasane. *Being Open-Minded about Open-Mindedness*, 2024)

(8) We gratefully acknowledge funding from UC MEXUS to C.T.D., I.G.M., S.S.; a CSUDH RSCA grant to S.S.; LS-AMP Student Support to I.I. and C.J.; and a National Science Foundation award DEB 2023979 to C.J. and A.W. For logistical and technical support, we thank Erica Bree Rosenblum and Lydia Smith. We also thank the Associate Editor and two anonymous reviewers for their constructive comments on earlier versions of this manuscript.

(Singhal S., C. DiVittorio, C. Jones, I. Ixta, A. Widmann, I. Giffard-Mena, F. Zapata, and A. Roddy. *Population structure and natural selection across a flower color polymorphism in the desert plant *Encelia farinose**, 2024)

Отже, список використаної лексики тут обмежений, що обумовлено незначною потребою у синонімах та відносно невеликою важливістю іменувань для авторів, адже в acknowledgements акцент роблять на адресатах подяки, а не адресантах. У ряді випадків на позначення особи автора не було використано жодних слів, а саме в 25 acknowledgements.

3. Типова лексика на позначення різних видів підтримки

Аналізу також підлягала лексика, застосована на позначення різних видів підтримки дослідження: моральна, інтелектуальна, фінансова, технічна, критика роботи, допомога з реалізацією практичної частини дослідження.

У результаті аналізу було виявлено вживання певних, повторюваних іменників, особливо коли автори дякують за одержану слушну критику або за інтелектуальну допомогу і лексичний набір на позначення цих двох видів підтримки дещо перегукується, що представлено у вигляді порівняльної таблиці (таблиця 2.3) з відсотковим співвідношенням.

Таблиця 2.3 Порівняння лексичних одиниць на позначення критики та інтелектуальної підтримки

Лексика на позначення інтелектуальної підтримки, %		Лексика на позначення критики, %	
comments	20	comments	35
suggestions	2	suggestions	27
discussion	5	discussions	4
efforts	2	efforts	4
feedback	17	criticism	14
support	12	reviews	4
guidance	8	opinions	4
work	5	observations	4
editing	5	insights	4
advice	5		
expertise	5		
corrections	2		
assistance	2		
correspondence	2		
attention	2		

perspective	2		
advisory input	2		
language proofing	2		

В цілому, говорячи про інтелектуальну допомогу, автори найчастіше дякують за: *comments, feedback, support*; рідше трапляються також *guidance, work, editing, advice, expertise, discussion*. Було зафіксовано також одиничні випадки використання слів *assistance, corrections, efforts, perspective, suggestions, attention, correspondence* та словосполучення *language proofing, advisory input*. Лексика, яка використовується для позначення критики, зазвичай від рецензентів, включає в себе *comments, suggestions*; двічі було вжито *criticism*; іменники *discussions, reviews, efforts, opinions, observations, insights*. Тож набір, використовуваних слів місцями збігається. Розглянемо такий приклад:

(9) *A previous version of this article was presented at the workshop ‘Homology in field analysis: Concepts, approaches, and further perspectives’ at Roskilde University, 15–16 June 2023, and at the workshop organized by Thematic Field 42 on Sociology of Elites (RT42) at the 10th Congress of the French Sociological Association in Lyon, 4–7 July 2023. We would like to express our gratitude to the participants of these two workshops for their comments on earlier versions of this article. We also extend our thanks to Maren Toft and the anonymous reviewers for their valuable comments and suggestions.*

(P. Benz, P. Araujo, T. Rossier, M. Andrea Strebel. The Front and the Back Stage of Power: Formal and Informal Social Capital among Business Elites in the Three Largest Swiss Cities, 1890–2000, 2024)

Бачимо, що словом *comments* названо як думки, які висловили учасники конференції, які ми вважаємо інтелектуальною підтримкою, так і зауваження рецензентів, що ми розглядаємо як критику.

Періодично науковці називають обидва типи допомоги одним словом, як тут:

(10) The authors would like to thank the editors and anonymous reviewers for their detailed comments and efforts toward improving our research paper.

(M. Luo, B. Yang, Z. Yan, Y. Shen and M. Hu. The Dynamic Event-Based Non-Fragile H_∞ State Estimation for Discrete Nonlinear Systems with Dynamical Bias and Fading Measurement, 2024)

Так відбувається через подібність інтелектуальної підтримки й надання критики з точки зору їх реалізації. Обидва процеси передбачають перегляд роботи й коментування її, тільки в першому випадку це більше спрямовано на покращення роботи на етапі її доопрацювання, а в другому - носить скоріше характер зауважень. Контекстуальна полісемантичність відповідних до таких дій слів і зумовлює їх використання в обох випадках.

Серед інших видів підтримки особливе місце посідає подяка за фінансову допомогу. Усі фрази, що були використані в аналізованих подяках на позначення її, представлено в таблиці 2.4.

Таблиця 2.4 Лексика на позначення фінансової підтримки

Фрази на позначення фінансової підтримки	Кількість acknowledgements із вживанням фрази
(the research/the study) was (partially/ financially) supported by	5

(the research/the study) was funded by	4
(has received) funding from	3
Financial support from	3
Sponsored by	1
Funds partially supported	1
(the authors) are the funders	1
(names of organizations) have funded	1
Funding provided by	1

На позначення фінансової підтримки спостерігається використання різноманітні лінгвістичних патернів, утворених на основі дієслова *to fund* та його спільнокореневих слів:

(11) *Funding provided by Anthem Blue Cross and Blue Shield Foundation, NIDDK Grant R18DK092765, Indiana University Center for Aging Research, and Indiana University-Purdue University, Indianapolis Office of the Vice Chancellor for Research IUPUI Vice Chancellor for Research Office, Developing Diverse Researchers with InVestigative Expertise (DRIVE) program*

(Mary de Groot, Ph.D., Kisha Alexander, Ph.D., Brian Culp, Ph.D., and NiCole Keith, Ph.D. *Experiential Learning in Kinesiology: A Student Perspective*, 2015)

(12) *The authors acknowledge funding from BBSRC (grants BBS/E/D/30002275, BBS/E/RL/230001A, BBS/E/RL/ 230001C, BB/L020467/1, BB/R019940/1, and BB/ R002061/1), Bayer Crop Science, BASF, Limagrain, Lantmännen, Data-Driven Innovation—Edinburgh and South East Scotland City Region Deal, Marie Skłodowska-Curie Action, and The University of Edinburgh. For the purpose of open access, the authors have applied a CC BY public copyright license to any Author Accepted Manuscript version arising from this submission. Several*

sources have funded the development of AlphaSimR software and its use in plant breeding and genetics research, consulting, and teaching.

(Jon Bančičl, Philip Greenspoon, R. Chris Gaynor, Gregor Gorjanc. Plant breeding simulations with AlphaSimR, 2024)

(13) The authors are the funders of this study.

(Emmanuel D. Kpeglo, Michael J. Adjabui and Diogban Jakperik. Identifying Therapeutic Window for the Ratio of Means under Heteroscedasticity, 2024)

Їх ми знаходимо у 11 acknowledgements із 20, що містили в собі вказання на джерела фінансування. Проте, найбільш клішованим виявилось висловлення *(the research/the study) was supported by:*

(14) This work was supported by the National Research, Development and Innovation Office (2019-2.1.7-ERA-NET-2021-00015, TKP2021-EGA-23, OTKA-FK-147023); the Semmelweis Egyetem: Tudományos és Innovációs Alap (STIA-KFI-2022); the Nemzeti Kardiovaszkuláris Laboratórium (RRF-2.3.1-21-2022-00003); and the HUN-REN-SE Translational Extracellular Vesicle Research Group. The project has received funding from the EU's Horizon 2020 Research and Innovation Programme: 739593. The project was supported by grants from the National Research, Development and Innovation Office (NKFIH) of Hungary (K139105 to Z.G.). C.K. was supported by the Semmelweis Egyetem: EFOP-3.6.3-VEKOP-16-2017-00009 and Semmelweis 250+ Excellence PhD Scholarship.

(Krisztina Németh, Brachyahu M. Kestecher, Sayam Ghosal, Bernadett R. Bodnár, Agnes Kittel, Szabolcs Hambalkó, Csenger Kovácsházi, Zoltán Giricz, Péter Ferdinandy, Xabier Osteikoetxea, Ralph Burkhardt, Edit I. Buzas, Evelyn Orsó. Therapeutic and pharmacological applications of extracellular vesicles and lipoproteins., 2024)

Технічну підтримку зазвичай так і називають *technical support* або вказують, яку саме технічну підтримку було надано:

(15) *We acknowledge ESRF for the provision of X- ray beam time and the “Centro Grandi Strumenti” of the University of Pavia for technical support.*

(*Marco Barone , Letizia Pizzorni , Marco W. Fraaije , Maria L. Mascotti, Andrea Mattevi. Evolution, Structure, and Drug-Metabolising Activity of Mammalian Prenylcysteine Oxidases, 2024*)

Те саме стосується допомоги у здійсненні практичних задач дослідження: у переважній більшості випадків автори називають саме процес, у якому було задіяно адресата.

(16) *We are grateful to Malgorzata Piskorska and Barbara Urbańczyk for their help in data collection and stimuli selection for Study 1.*

(*Adam Sobieszek, Maciej Siemiątkowski, Kamil K. Imbir. Generative neural networks for experimental manipulation: Examining dominance trustworthiness face impressions with data-efficient models, 2024*)

Однак, варто зазначити, що три рази було вжито слово *assistance (in/with)*:

(17) *We would like to thank the following for their contribution to the study: staff participants at the three ambulance service trusts; service user participants from the three ambulance service trust areas; the Sheffield Emergency Care Forum (public and ambulance service representatives) for their advisory input and contribution to study progression, including ethics submissions and feedback on findings (Rosemary*

Harper, Beryl Darlison, Maggie Marsh, Jessica Abouzeid, Shan Bennett, Lisa Ashley, Simon Brown, Andy Pike, Thomas Drake, Daniel Bradbury and Chris Richmond); Annie Palmer (East Midlands Ambulance Service), Anita Smith (South East Coast Ambulance Service) and Angela Rayner (South East Coast Ambulance Service) for assistance in recruiting service users; Samantha Smithson (Yorkshire Ambulance Service) for assistance in arranging observation shifts; Jo Byers and Julia Williams (South East Coast Ambulance Service) and Anne Spaight (East Midlands Ambulance Service) for advice and assistance to support study progress; and Dr Joanne Fisher (University of Warwick) for feedback on SDO-funded project 10/1008/12 (Patient Safety in UK Ambulance Services – a Scoping Review).

(R. O'Hara, M. Johnson, E. Hirst, A. Weyman, D. Shaw, P. Mortimer, C. Newman, M. Storey, J. Turner, S. Mason, T. Quinn, J. Shewan, and A. Niroshan Siriwardena . A qualitative study of decision-making and safety in ambulance service transitions, 2014)

Подяка ж за моральну підтримку в статтях, на відміну від дисертацій, книг та інших жанрів тексту, не є частим явищем, її знаходимо тільки в одному прикладі:

(18) R.N.H. thanks his wife Judith Irwin for her quiet encouragement.

(Richard N. Henriksen and A. Gordon Emslie «An Event Horizon 'Firewall' Undergoing Cosmological Expansion», 2024)

Тож фінансова підтримка, інтелектуальна підтримка та критика дослідження виявилися найбільш клішованими з точки зору використання лексики. На позначення цих видів допомоги спостерігається використання типових лексичних одиниць та шаблонних фраз. У першу чергу причиною цього є більше поширення висловлень подяки саме за ці типи підтримки, у той час як інших не нараховується так багато, що детальніше розглянуто на

функціональному рівні аналізу, тож і лексика в них закономірно не може набути типовості. Другою причиною є тенденція до подяки за конкретні види робіт (стосовно технічної підтримки та допомоги з практичною частиною дослідження).

4. Експресивна лексика

Цікавою знахідкою нашого дослідження було використання експресивної лексики в acknowledgements. Зазвичай вона є нехарактерною і, навіть, небажаною в науковому тексті, але розділ подяки становить виняток. Автори статей вдаються до емоційно забарвлених слів для збільшення ступеня виразності своєї подяки та акцентування на важливості наданої підтримки. Із 50 статей уживання експресивної лексики було зафіксовано у 15 випадках. Здебільшого це прикметники:

Таблиця 2.5 Використання прикметників в acknowledgements

Прикметник	Кількість acknowledgements із вживанням прикметника
(most) valuable	6
(very) helpful, constructive	4
insightful	3
Invaluable, detailed	2
multiple, patient, countless, fruitful, substantive, tireless, hard, quiet	1

Емоційно забарвлені прикметники майже завжди вони стосуються інтелектуальної підтримки або критики рецензентів:

(19) *The authors thank Mu Wen Bo, Liao Zhong Qiang and Zhang Long for their assistance with measurements, and Wei Yang and Sun Jing Yao for their data analysis. We also thank three anonymous reviewers and one associate editor for their valuable comments on the manuscript. The research was partially supported by the National Natural Science Foundation of China (32325036, U22A20452, 32171491), the Second Tibetan Plateau Scientific Expedition and Research Program (2019QZKK0301), the Science and Technology Plan Project of Gansu Province (22ZD6FA052, 22ZD6NA007, 23JRRA1037, 22JR5RA531, 23JRRA1161, 23JRRA1117) and the top leading talents in Gansu Province.*

(F. Xiang-Wen; Y. Guangqian; Q. Shihua; L. Yanru; D., Yuna; J. Chao; N. Zhengfei; L. Xudong; Hasan Md. Mahadi; X. Danghui; J. Wenmao; McAdam Scott; F. Xiangwen. The combination of high leaf hydraulic safety and water use efficiency allows alpine shrubs to adapt to high-altitude habitats, 2024)

(20) *An early version of this article was given as a paper at the Early Modern British and Irish History Seminar at the University of Cambridge. I wish to thank all those in attendance for their insightful comments, particularly Richard Rex. I also wish to extend my thanks to Alexandra Walsham for her constructive feedback on earlier drafts and to the anonymous reviewers for their helpful criticisms and suggestions.*

(J. Leduc, J. Bale, Imperial Monarchy, and the Reformation in Sixteenth-Century Ireland, 2024)

Такий емотивний акцент саме на цих видах допомоги може свідчити про особливу значущість для науковців думки авторитетних осіб, як то наукового керівника чи рецензентів, про їх роботу, а також будь-який внесок саме інтелектуального характеру, що пояснюється інтелектуальним характером дослідницької роботи. Це дає підґрунтя для подальших культурологічних і психологічних досліджень.

Інколи в текстах подяк мають місце метафоричні висловлення:

(21) *It took a village to write this paper. Amy Edmondson, Leslie Perlow, Teresa Amabile, Ethan Bernstein, and Jennifer Petriglieri provided invaluable support and guidance throughout the evolution of this work. Callen Anthony, Julia DiBenigno, Spencer Harrison, Arvind Karunakaran, Katherine Kellogg, Michaela Kerrissey, Wesley Koo, Melissa Mazmanian, Gianpiero Petriglieri, Melissa Valentine, Trevor Young-Hyman, Maxim Voronov, Tiona Zuzul, and members of Harvard's Craft of Qualitative Inductive Research Seminar and INSEAD's Inductive Brown Bag Group contributed valuable feedback on prior versions of the manuscript. Michael Pratt and three anonymous reviewers offered patient guidance and insightful feedback throughout the review process. Holly Shelton listened to my countless efforts to make sense of my data, offering her perspective and support throughout. Finally, members of CashCo welcomed me into their work lives and allowed me to learn from their experience. Their generosity brought this project to life.*

(Michael Y. Lee. *Enacting Decentralized Authority: The Practices and Limits of Moving Beyond Hierarchy*, 2024)

(22) *We would like to thank the team at Cambridge and the BJPS editors, and especially Jayne Daldry and special 'outside editor' Jon Slapin, for their work in shepherding this paper through the editorial process. Eleanor Woodhouse and participants at UCL's 'Politics of Economic Policy' workshop (2022) provided valuable feedback.*

(Barnes L., de Romémont J., Lauderdale BE. *Public Preferences Over Changes to the Composition of Government Tax Revenue*, 2024)

(23) *Sincere thanks to Rebecca Moosavian, Chathuni Jayathilaka, and the anonymous reviewers for their insightful and constructive comments on earlier versions of this work. I'm grateful to Debbie Rook for setting me on the path to thinking*

through these issues. Thanks also to the editors and production team at CJLJ for all of their hard work.

(Lee McConnell «When is it right to speak of animal rights?», 2024)

Вони додають образності тексту та роблять його більш «живим», переконуючи читача у щирості автора й підкреслюючи його індивідуальний погляд на процес написання статті.

4. Лексика, що використовують для структурування тексту

Крім усієї перерахованої вище лексики, автори подяк вживають слова з мінімальним смисловим навантаженням, що слугують для структурування тексту, тобто відділення одного рівня подяки від іншого, забезпечують плавність оповіді.

Для досягнення зазначених цілей використовують різні вставні слова та словосполучення, а також сполучники. Сполучник *also* (було використано в 11 статтях) Два рази було вжито вставні слова *finally* та *lastly* на позначення фінальної у списку подяк автора. Крім того, в одиничних випадках траплялися *hence, first of all, therefore, as well as*. Приклад застосування лексики для структурування:

(24) First of all, I would like to thank my faculty advisor, Dr. Stephen Brokaw for his advices and supports during this entire process. I would also like to thank Mr. Stephen Woessner for sharing his expertise in social media marketing that has helped to address some of the key issues in this study. Lastly, I would like to thank the survey respondents for their time and participation in this study.

(Ch. Pradiptarini. Social Media Marketing: Measuring Its Effectiveness and Identifying the Target Market, 2011)

Таку лексику знаходимо в 16 acknowledgements із 50, тобто переважна більшість аналізованих текстів не була структурована лексично. Частіше подяки пишуть переліком, одну за одною. Особливо, це стосується коротких подяк (2-3 речення), тому що вони не потребують додаткового лексичного навантаження з огляду на їх обсяг.

5. Імена адресатів подяки

Нашу увагу також привернуло вживання власних імен адресатів подяки:

(25) The authors thank Colm O'Donoghue, Ruby Hardcastle and Chaoilfhionn Timmons who helped in the initial stages of the study.

(I. Twamley, M. Dempsey and N. Keane. An Open Dialogue-informed approach to mental health service delivery: experiences of service users and support networks, 2020)

Наявність їх було зафіксовано рівно в половині статей (25). Це відкриває поле для досліджень у майбутньому: що мотивує авторів статей розкривати чи не розкривати особисті імена їх благодійників.

2.2 Морфолого-синтаксичний рівень аналізу acknowledgements

На морфолого-синтаксичному рівні аналізу увагу сконцентровано на особливостях побудови лінгвістичних структур, типових для acknowledgements і граматичних форм слів, що відносяться до будь-якої частини мови. Для нашого аналізу на цьому рівні було виділено такі критерії:

- типи речень;
- граматичні часи;
- використання пасивного стану;
- використання умовного способу;
- способи передання вкладу осіб чи організацій у дослідження;
- особа, у якій автор говорить про себе й про адресатів подяки;

Одержані дані було підраховано вручну, та надано їм кількісну оцінку. Аналогічно до лексичного аналізу, цифри, зазначені в таблиці або тексті відповідають кількості прикладів, що містять аналізовану одиницю.

У результаті аналізу на морфолого-синтаксичному рівні, було визначено особливості acknowledgement, з огляду на такі аспекти:

1. Типи речень

Усі acknowledgements було проаналізовано з огляду на наявність у них простих і складних (складнопідрядних і складносурядних) речень, а кількість цих речень підраховано. Результати представлені в таблиці 2.6.

Таблиця 2.6 Типи речень

Тип речення	Кількість acknowledgements з зазначеним типом речення
Прості	43
Складнопідрядні	14
Складносурядні	4

Серед трьох типів речень найбільше було виявлено простих. Приклади вживання таких речень:

(26) An early version of this paper was presented at the Fifth Conference on HRD Research and Practice: International Comparative and Cross Cultural Dimensions of HRD, Limerick, 27 – 8 May 2004. Subsequent versions have been presented to the European Commission Technical Working Group on the European Credit Transfer System for VET in Brussels, 10 – 11 May 2004, the European Symposium La construction de qualifications europe´ennes, European Parliament, Strasbourg, 30 September – 1 October 2004 and at the Workshop on European Credit Transfer System in Vocational Training, Wissenschaftszentrum, Bonn, 12 – 13 October 2004. The paper has been substantially amended in the light of comments from participants in these events, as well as from the editor and anonymous referees of HRDI. Limitations of space necessitated reducing the references; a more comprehensive bibliography is provided in Winterton et al. (2005)

(F. Delamare Le Deist, J. Winterton. What Is Competence?, 2005)

Невеликий обсяг секції acknowledgement у статтях, що є особливістю цього жанру, не вимагає використання складних і довгих речень, натомість передбачаючи більш просте та стисле висловлення думок.

Обмеженість інформативного навантаження, яке можна передати простою структурою речення часто компенсується використанням кількох однорідних членів, переважно додатків:

(27) Sincere thanks to Rebecca Moosavian, Chathuni Jayathilaka, and the anonymous reviewers for their insightful and constructive comments on earlier versions of this work. I'm grateful to Debbie Rook for setting me on the path to thinking through these issues. Thanks also to the editors and production team at CJLJ for all of their hard work.

(Lee McConnell «When is it right to speak of animal rights?», 2024)

Поширеною практикою також є вкладання всього тексту acknowledgement в одне просте речення з багатьма однорідними членами речення:

(28) Research at Mensabak was funded by the National Endowment for the Humanities, National Science Foundation, the Instituto Nacional de Antropología e Historia de México, the University of Illinois-Chicago, and Arizona State University.

(Joel W. Palka. A Small Rural Travel Stopover at the Late Postclassic Maya Site of Mensabak, Chiapas, Mexico: Overland Trade, Cross-Cultural Interaction and Social Cohesion in the Countryside, 2023)

Такий підхід до структування тексту допомагає стисло та інформативно викласти всі необхідні відомості про дослідження.

Менше спостерігається використання речень складнопідрядної будови, хоча їх присутність у наукових подяках все ще вагома. Вони допомагають зробити оповідь більш плавною, зв'язною. Водночас часто підрядна частина містить дані про допомогу, надану дослідникам адресатами подяки або ж несе додаткову інформацію про підтримку, акцентуючи її важливість:

(29) *Both authors are very grateful to the Special Issue Editors, Professor Sergei Shubin and Professor Marcus Doel, for their tireless support during the processing of the paper and very much appreciate the invaluable comments and feedback by the Journal Editor, Professor Ben Anderson, and the very helpful suggestions by the reviewers, all of which have enhanced the arguments and contributions of our paper. Professor Anastasia Christou gratefully acknowledges the opportunity to finalise this jointly-authored paper during an appointment as Honorary Professor by The Australian National University, Humanities Research Centre, while appreciating the support of the Head and Director, Australasian Consortium of Humanities Research Centres, Professor Kylie Message-Jones.*

(Anastasia Christou. Christiana Karayianni. Translanguaging decoloniality in a divided island as postcolonial pedagogic praxis: Cyprus and cultural subversions, 2024)

Так само є випадки, коли acknowledgement цілком написаний одним складнопідрядним реченням:

(30) *The authors thank Colm O'Donoghue, Ruby Hardcastle and Chaoilfhionn Timmons who helped in the initial stages of the study.*

(I. Twamley, M. Dempsey and N. Keane. An Open Dialogue-informed approach to mental health service delivery: experiences of service users and support networks, 2020)

Складносурядні ж речення трапляються в аналізованих текстах дуже рідко, порівняно з іншими двома типами. Їх зафіксовано лише в чотирьох acknowledgements. Приклад вживання:

(31) Chengyu Yin provided computational support and the figures, and both he and Christian Tiberius provided feedback and corrections to earlier versions of this contribution.

(P. J. G. Teunissen. *The ambiguity-resolved detector: a detector for the mixed-integer GNSS model*, 2024)

Отже, найбільш вживаний тип речень в acknowledgements простий, а найменше використовується складносурядний тип.

2. Граматичні часи

В англійській мові існує дванадцять граматичних часів. З них в acknowledgements, за результатами нашого дослідження використовується три: теперішній простий, минулий простий та теперішній доконаний, а також додатково можуть вживатися теперішній подовжений і майбутній подовжений. Таблиця 2.7 представляє відсоткове співвідношення використання часів в acknowledgements.

Таблиця 2.7 Граматичні часи в acknowledgements

Present Simple	55%
Past Simple	32%
Present Perfect	11%
Present Continuous	1%
Future Simple	1%

Такий розподіл часів цілком характерний не тільки для acknowledgements і статей, а й для наукового стилю взагалі.

Аналіз показав, що найбільш вживаним часом є теперішній простий (Present Simple). У загальному розумінні, якщо опустити деякі деталі, він характерний для описання дій, які є постійними або регулярними і не прив'язані до моменту мовлення або певних фактів дійсності, які є завжди істинними. При написанні наукових робіт його вживають також, коли говорять про наукові факти або про явища, результати дослідження тощо, що тісно пов'язані з загальними закономірностями та, окрім цього, у ряді випадків, коли того вимагає контекст або особливості написання окремої секції. В acknowledgements до статей теперішній простий час було використано:

- для висловлення подяки

(32) This work was partially supported by the National Science Centre (NCN) in Poland under the grant number: 2018/29/B/HS4/02857. We would also like to acknowledge the support of the Polish E-Store, although anonymous, without whom we would not have access to a real business environment for this experiment. We are very thankful to the editor and the reviewers for their comments and guidance, due to which we were able to improve the manuscript significantly. Lastly, we would like to express our gratitude to Prof. David Ramsey for his support in language proofing and editing.

(Yash Chawla, Grzegorz Chodak. Social media marketing for businesses: Organic promotions of web-links on Facebook, 2024)

- для вказання на джерела фінансування:

(33) This work was funded by the University of Jeddah, Jeddah, Saudi Arabia, under grantNo. (UJ-23-DR-101). Therefore, the authors thank the University of Jeddah for its technical and financial support

(Chiheb Eddine Ben Ncir, Mohamed Aymen Ben Haj Kacem, Mohammed Alattas. EXPLAINABLE SPARK-BASED PSO CLUSTERING FOR INTRUSION DETECTION, 2024)

- для вказання опису загальних характеристик роботи тощо.

(34) This paper is produced from the doctoral thesis of the corresponding author.

(Yuting Wang and Fatimah B. Tambi. Correlation between students' perceived parental expectations and students' academic engagement: The intermediary effect of academic self-efficacy, 2024)

Наступний час за поширеністю використання в текстах минулий простий (Past Simple). Загальна функція цього часу полягає в описі повністю звершених дій у минулому. Найтипівішим контекстом його вживання є розповідь якоїсь історії, де події розгортаються послідовно одна за одною. Окрім того, часто Past Simple застосовують по відношенню до фактів здійснення чогось у минулому, а також стосовно коротких простих завершених дій. У науковому дискурсі найчастіше у минулому простому часі говорять про дискретні події, такі як опис аналізу, експерименту чи явища, яке спостерігали. В досліджуваних acknowledgements Past Simple знаходимо

- в указаннях на джерела фінансування:

(35) This study was financially supported by the Scientific Research Projects Coordination Unit of Ankara University (Project No: 18B044300).

(M. Nur Kantekin-Erdogan, K. Emektar, Asli Yorulmaz, A. Tekin. Original article Effects of pre-deacidification on 3-MCPDE and GE contents of high-acid oils during refining, 2024)

- у підрядних частинах складнопідрядних речень при вказанні на надану дослідникам допомогу:

(36) The authors are grateful to NSERC of Canada whose funds partially supported this work.

(M. Gil, F. Alajaji, T. Linder. Rényi divergence measures for commonly used univariate continuous distributions, 2013)

- в указаннях на ранішню апробацію роботи:

(37) An earlier version of this article was presented at the annual meeting of the National Communication Association, November 2008, Chicago, Illinois. The data reported in the article is exclusive to this study.

(Harry Weger Jr., Gina Castle Bell, Elizabeth M. Minei and Melissa C. Robinson. The Relative Effectiveness of Active Listening in Initial Interactions, 2014)

Вісім разів в текстах подяк траплявся час Present Perfect – теперішній довершений час. Цей час в англійській мові має достатньо широкий спектр використання, а саме дії, що почалися в минулому і тривають до теперішнього часу; дії які завершилися, але мають безпосередній вплив на поточну ситуацію; вираження минулого досвіду мовця; озвучення новин адресату тощо. У науковій літературі вживання теперішнього доконаного часу, як правило, не відрізняється від таких у розмовному чи іншому стилі мовлення. В acknowledgements знаходимо теперішній простий час в таких випадках:

- для вказання джерел фінансування дослідження:

(38) This work was supported by the National Research, Development and Innovation Office (2019-2.1.7-ERA-NET-2021-00015, TKP2021-EGA-23, OTKA-FK-147023); the Semmelweis Egyetem: Tudományos és Innovációs Alap (STIA-KFI-

2022); the Nemzeti Kardiovaszkuláris Laboratórium (RRF-2.3.1-21-2022-00003); and the HUN-REN-SE Translational Extracellular Vesicle Research Group. The project has received funding from the EU's Horizon 2020 Research and Innovation Programme: 739593. The project was supported by grants from the National Research, Development and Innovation Office (NKFIH) of Hungary (K139105 to Z.G.). C.K. was supported by the Semmelweis Egyetem: EFOP-3.6.3-VEKOP-16-2017-00009 and Semmelweis 250+ Excellence PhD Scholarship.

(K. Németh, Brachyahu M. Kestecher, S. Ghosal, Bernadett R. Bodnár, A. Kittel, S. Hambalkó, C. Kovácsházi, Z. Giricz, P. Ferdinandy, X. Osteikoetxea, R. Burkhardt, Edit I. Buzas, E. Orsó. *Therapeutic and pharmacological applications of extracellular vesicles and lipoproteins.*, 2024)

- для висвітлення внеску інших у дослідження:

(39) *First of all, I would like to thank my faculty advisor, Dr. Stephen Brokaw for his advices and supports during this entire process. I would also like to thank Mr. Stephen Woessner for sharing his expertise in social media marketing that has helped to address some of the key issues in this study. Lastly, I would like to thank the survey respondents for their time and participation in this study.*

(Ch. Pradiptarini. *Social Media Marketing: Measuring Its Effectiveness and Identifying the Target Market*, 2011)

- для зазначення важливої інформації щодо роботи (її змісту, структури, представлення на конференції чи застосування ліцензії):

(40) *The authors acknowledge funding from BBSRC (grants BBS/E/D/30002275, BBS/E/RL/230001A, BBS/E/RL/ 230001C, BB/L020467/1, BB/R019940/1, and BB/ R002061/1), Bayer Crop Science, BASF, Limagrain, Lantmännen, Data-Driven Innovation—Edinburgh and South East Scotland City*

Region Deal, Marie Skłodowska-Curie Action, and The University of Edinburgh. For the purpose of open access, the authors have applied a CC BY public copyright license to any Author Accepted Manuscript version arising from this submission. Several sources have funded the development of AlphaSimR software and its use in plant breeding and genetics research, consulting, and teaching.

*(Jon Bančič¹, Philip Greenspoon, R. Chris Gaynor, Gregor Gorjanc.
Plant breeding simulations with AlphaSimR, 2024)*

Теперішній подовжений (Present Continuous) та майбутній простий (Future Simple) часи слугують для вираження дій, які відбуваються на момент мовлення, і дій у майбутньому відповідно. Вони не є характерними для наукового дискурсу, їх використання скоріше становить виняток, що і показало наше дослідження, адже ці граматичні часи було виявлено тільки в одному прикладі, структура якого також не є типовою для наукових acknowledgements, адже він написаний у формі історії і ми його розглянемо пізніше.

Тож у текстах acknowledgements спостерігається слідування загальній науковій традиції вживати в основному три граматичні часи – теперішній простий, теперішній довершений і минулий простий, при чому фрази подяк переважно написані у теперішньому простому часі.

3. Речення умовного способу

На позначення подяки спостерігається широке вживання умовного способу, а саме лінгвістичної конструкції *would like to*. Наприклад:

(41) We would like to thank all the participants of the project DUMFE: Dual Use and Misuse of Research Result, its funder the German ministry for education and research (BMBF), the members of the Commission for Ethics in Research and of the Working Group Neuroethics and Ethics of Artificial Intelligence of Forschungszentrum Jülich

(Jan-Hendrik Heinrichs and Serap Ergin Aslan. Agent regret and the moral responsibility for the misuse of research results, 2024)

Таку лінгвістичну конструкцію було виявлено в 15 acknowledgements. Вона підсилює ступінь увічливості подяки.

4. Дієслова пасивного стану

У межах нашого дослідження було також розглянуто випадки вживання пасивного стану дієслів у реченнях. Аналіз показав, що їх вживають найчастіше (у 10 статтях) для вказання джерел фінансової підтримки:

(42) The author thanks the Laboratory of Biomass, Department of Chemical Engineering - Faculty of Industrial Technology for providing the laboratory facilities. This research was funded by the Institute Development of Research and Resource, Universitas Muslim Indonesia, Makassar.

(Muh. Armana, Zakir Sabarab and Thahirah Arief «The Effect of Pyrolysis Temperature on Sawdust Biomass Activated Carbon Using NaOH and NaCl Activators, 2024)

Також знаходимо пасивний стан для зазначення апробації роботи у 4 статтях і у поодиноких випадках при зазначенні того, що стаття написана на основі іншої роботи (дисертації), при зазначенні внесених у роботу змін, при описі історичного контексту стосовно дослідження.

5. Способи передання вкладу осіб чи організацій у дослідження

Ще одним аспектом нашого дослідження було те, як автори статей виражають, за що саме вони дякують адресатам, яку допомогу вони отримали, синтаксично та морфологічно.

Майже у всіх прикладах, а саме у 42, вклад осіб чи організацій у дослідження було передано через додатки, виражені іменником або герундієм, або комбінацією цих форм:

(43) The author(s) wished to thank the editors and reviewers for their valuable suggestions.

(Demei Yang and Shilong Tao. Figure and Ground in Katherine Mansfield's "Bliss": A Cognitive Reading, 2024)

(44) The authors would like to thank Hanoi University of Pharmacy for the financial support and research facilities. The authors express their special appreciation to Huy Duc Ngo (huyngoduc.2000@gmail.com) for his assistance in editing the manuscript. The authors would like to thank Thai Nguyen University of Medicine and Pharmacy for research facilities.

(Thi Thanh Cham Bui, Hue Linh Luu, Thi Thanh Luong, Thi Ngoc Nguyen, Nguyet Suong Huyen Dao, Van Giang Nguyen, Dinh Luyen Nguyen, Nguyen Trieu Trinh and Van Hai Nguyen. An Alternative Method for Synthesizing N,2,3-Trimethyl-2H-in dazol-6-amine as a Key Component in the Preparation of Pazopanib, 2024)

Зазначимо, що мофолого-синтаксичі особливості фінансового внеску в дослідження було проаналізовано окремо, адже цей тип допомоги є унікальним, відмінним від усіх інших, і засоби його вираження в реченні також.

Усього фінансову підтримку виражають двадцять із аналізованих acknowledgements. У десяти з них, як було зазначено раніше, одержання грошової допомоги дослідниками було вказано за допомогою речень пасивного стану, чого не спостерігається при згадуванні інших видів підтримки:

(45) This study was funded by University Malaysia Kelantan (UMK) by granted RM5000 allocation to conduct the research.

(Noorshella Che Nawi, Abdullah Al Mamun, Siti Nurul Shuhada Deraman, Massila Kamalrudin, Huynh Thi My Dieu, Naeem Hayat. Influence of Social Media Marketing Activities on Customer Equities and Electronic Word of Mouth, 14)

Стосовно речень активного стану, то в двох із них фінансову допомогу виражено присудком, в одному підрядною частиною і в семи – іменником у ролі додатка:

(46) We gratefully acknowledge funding from UC MEXUS to C.T.D., I.G.M., S.S.; a CSUDH RSCA grant to S.S.; LS-AMP Student Support to I.I. and C.J.; and a National Science Foundation award DEB 2023979 to C.J. and A.W. For logistical and technical support, we thank Erica Bree Rosenblum and Lydia Smith. We also thank the Associate Editor and two anonymous reviewers for their constructive comments on earlier versions of his manuscript.

*(S Singhal, C.DiVittorio, C. Jones, I. Ixta, A. Widmann, I. Giffard-Mena, F. Zapata, A. Roddy. Population structure and natural selection across a flower color polymorphism in the desert plant *Encelia farinosa*, 2024)*

Таким чином, найчастіше вклад осіб чи організацій у дослідження автори статей передають через додаток, виражений іменником та/або герундієм або підрядним означальним реченням, а на позначення фінансової підтримки також активно вживаються речення пасивного стану.

6. Особа, у якій автор говорить про себе й про адресатів подяки;

На лексичному рівні нами було розглянуто, як автори подяк називають самі себе. На основі слів, які фони використовують, ми з'ясували що у 18 acknowledgements автори говорять про себе у першій особі, у 20 текстах – у 3

особі. Цікавою знахідкою дослідження було те, що в двох статтях дослідники писали про себе і в 1, і в 3 особі водночас:

(47) The authors would like to thank the anonymous referees, for their most valuable insights, suggestions and criticisms. They have added value to our paper. We would also wish to thank Andreas Papatheodorou for sharing his expertise in the aviation eco-system, in multiple conversations over the years.

(Viviana Costa, Maria Alberta Oliveira, Carlos Santos «Assessing the Pandemic Aviation Crisis: Speculative Behavior, Government Bail Outs, and Accommodative Monetary Policy, 2024)

В решті аналізованих статей автори ніяк не називали себе.

До адресатів же подяки у статтях зверталися тільки в третій особі, навіть незважаючи на використання словосполучення *thank you*, де *you* є займенником другої особи однини:

(48) Thank you for the guidance of Professor Quan Xiaojuan of Northwest Polytechnic University, and for the support of project team teachers and students of Northwest Polytechnic University and Xi'an Tieyi High School.

(Tianjian Sun. Affecting Factors Analysis of Adolescents' Acknowledgement of Personal Data in China in the Big Data Era, 2019)

В ході аналізу, окрім усього зазначеного вище, було виявлено також інші особливості написання окремих acknowledgements.

Так один із прикладів у нашому списку не є типовим для наукових подяк. Він написаний у формі історії, розкриваючи культурний фон дослідження. До того ж, він має назву («The Story of Catalina Park»):

(49) The Story of Catalina Park Everything written and spoken in Australia must begin with an acknowledgement of country, not the scripted text, spoken as a token, but a true acknowledgement of our status as settlers and recognition that the land was stolen and never ceded by First Nations peoples. We will begin therefore with a story that serves both as a fact and metaphor for this paper, that of Catalina Park, known before white settlement as the Gully, just 10 km from where we are now writing in Wentworth Falls, The Blue Mountains, New South Wales. The Gully is a stretch of bushland and swamp, near the main centre of Katoomba, once a summer camp for the Gundungurra and Darug people, and then a permanent community by 1950 due to white settlement at the foot of the mountains and the flooding of the Burratorang Valley. The peaceful existence of this community was soon shattered in 1957 when a group of local businessmen decided to build a race track on this land, forcibly removing the traditional owners. The land was given back in 2002 and is now the largest Aboriginal Place in NSW. The racetrack is growing over, with native trees and grass encroaching on the bitumen so you can only just ride your bicycle around it.

(Elisa Tironi, Dylan Barrett, Damian Rayner, Sarah Dillane, Tania Trapolini, Ramona Hewitt, Evelyn Henry, Paul Rhodes. Worlding Eco-psychology: a Collective Bio-ethnography, 2022)

У прикладі, представленому нижче, *Acknowledgement* у заголовку виступає підметом до всіх речень подяки. При цьому вони є неповними, еліптичними, у них пропущено присудок і вони всі починаються з прийменника *to*:

(50) Acknowledgement

To Foundation for Research and Innovation Support of the State of Santa Catarina (ACF2022621000038). To Research Support Fund of the Universidade da Região de Joinville - Univille. To the mathematician Reis JS, for technical support on the figures.

(João Carlos Ferreira de Melo-Júnior. Historical anatomy: concept and approaches, 2024)

Ще один особливий приклад написаний одним реченням, яке починається з *with thanks to*, тобто по суті воно не має ні підмета, ні присудка і його можна було би вважати словосполученням, але після нього іде підрядне речення, що вказує на пропущену граматичну основу головної частини, тобто на її неповність:

(51) With thanks to artists Alexandra Daisy Ginsberg, Harold Cohen, Harshit Agrawal, Holly Herndon & Mat Dryhurst, Jake Elwes, Libby Heaney, Sougwen Chung, Vera Molnár, and Wayne McGregor whose work has greatly informed and inspired the authors in writing this article.

(H. Andrews, A. Hawcroft. Articulating arts-led AI: artists and technological development in cultural policy, 2024)

2.3 Функціональний рівень аналізу acknowledgements

Функціональний аналіз фокусується на вивчення задач, які виконують acknowledgements у текстах англomовних наукових статей. Незважаючи на те, що цей розділ у наукових роботах має форму подяки, його функціональне значення виходить далеко за межі вираження почуттів вдячності автора.

У межах нашого дослідження кожний із 50 екземплярів acknowledgements у статтях було проаналізовано на предмет виконуваних ним функцій, з огляду на семантику тексту. Наступним кроком був підрахунок усіх прикладів, що допомогло з'ясувати, скільки з аналізованих прикладів подяк здійснюють те чи інше завдання. Таким чином було встановлено найбільш та найменш поширені функції acknowledgements у статтях. Результати представлені у таблиці 2.8.

Таблиця 2.8. Функції acknowledgements у науковій статті

Функція	Кількість acknowledgements, що виконують цю функцію
Визнання інтелектуального внеску інших осіб у дослідження	19
Вказання джерел фінансування	17
Визнання зауважень рецензентів	15
Визнання допомоги інших у реалізації практичної частини дослідження	8
Примітка про ранішню апробацію роботи	7

Вказання джерел надання технічної підтримки	6
Вираження особистої вдячності автора окремим особам	4
Відзначення внеску респондентів як учасників дослідження	3
Віддання шани території, країні, народу	2
Вказання організації, що надала умови для проведення дослідження	2
Зауваження про застосування до статті публічної ліцензії	2
Зауваження про співпрацю автора з певною організацією	2
Зауваження про створення статті на основі іншої роботи автора	1
Визнання сприяння інших осіб в адміністративних питаннях	1
Розкриття джерела натхнення автора	1
Вираження особистих сподівань автора	1
Окреслення теми та загальної спрямованості статті	1

Акцентування важливості дослідження	1
Розкриття ініціатора дослідження	1

Тож у списку можливих функцій, що виконують тексти acknowledgements у статтях, лідерські позиції займають три: визнання інтелектуального внеску інших осіб у дослідження, вказання джерел фінансування, визнання зауважень рецензентів до роботи, які виконують 19, 17 і 15 acknowledgements відповідно.

Дані про інтелектуальний внесок було зазначено в подяках найбільше. Адресанти дякують редакторам, своїм науковим керівникам, вчителям, студентам, товаришам за слухні коментарі, підказки, корективи, поради та ідеї:

(52)_Thank you for the guidance of Professor Quan Xiaojuan of Northwest Polytechnic University, and for the support of project team teachers and students of Northwest Polytechnic University and Xi'an Tieyi High School.

(Tianjian Sun. Affecting Factors Analysis of Adolescents' Acknowledgement of Personal Data in China in the Big Data Era, 2019)

Процес наукового дослідження вимагає, у першу чергу, напруженої розумової діяльності. Під час написання статей авторів можуть спіткати труднощі, пов'язані з браком вузькопрофільних знань, недостатньою досвідченістю чи відсутністю хисту до красномовства. Саме тому будь-яка інтелектуальна підтримка є для них такою цінною.

Окрім реалізації суб'єктивного прагнення виразити вдячність, такі подяки забезпечують дотримання принципу академічної доброчесності. Вони мають важливе етичне значення. Коли дослідник запозичує ідеї з інших робіт або бере

з них цитати, то це позначається посиланнями на відповідні джерела, а от коментарі, отримані усно, підказки вчителів чи ідеї одногрупників позначити в науковому тексті не вдасться. Acknowledgements дозволяють розкрити імена тих, хто в іншому випадку залишився б непоміченим.

Подяки за фінансову допомогу займають окреме місце серед acknowledgements. Нерідко в статтях згадані лише джерела надання матеріальної допомоги. Стиль їх написання вирізняється офіційністю і нагадує більше ділову сферу спілкування, ніж академічну:

(53) This work was supported by the National Natural Science Foundation of China (Y.W., grant number 41976047), (X.W., grant number 42106060), (S.Z., grant number 42376053), (H.D., grant number 42176053, 42222603), and (Z.J., grant numbers 42188102, 91958208). Y.W. is also sponsored by the National Key Research and Development Program of China (grant number: 2023YFF0803904) and by the Shanghai Pilot Program for Basic Research. Y.W. acknowledges the Shanghai Supercomputer Center and the Beijing Super Cloud Computing Center (BSCC) for providing HPC resources that have contributed to the research results reported within this paper.

(Wang Y, Wang X, Zhang S, Chen G, Wu D, Deng H, Tang M, Dang H, and Jian Z. Can ocean heat content regulate Indian summer monsoon rainfall? 2024)

(54) This study was financially supported by the Scientific Research Projects Coordination Unit of Ankara University (Project No: 18B044300).

(Kantekin Erdogan, Meryem & Emektar, Kubra & Yorulmaz, Asli & Tekin, Aziz. Effects of pre-deacidification on 3-MCPDE and GE contents of high-acid oils during refining, 2024)

Так у тексті відображаються інституційні зв'язки наукової спільноти та спонсорських організацій. Ці acknowledgements певною мірою забезпечує прозорість грошового потоку. Вказуючи на джерела отримання фінансової підтримки, вони не тільки розкривають імена благодійників, через що автор віддає їм свій моральний борг, а засвідчує отримувача коштів для відповідних організацій. Таким чином, область реалізації описаної функції поширюється за межі тексту статті.

Аналіз показав, що науковці часто дякують за отриману критику їх робіт. Адресатами при цьому переважно виступають рецензенти:

(55) The author of the article would like to express her gratitude to the referees for their observations, which helped her to give more coherence to the páper, originally presented at a Canadian Studies conference at the University of Debrecen in Hungary, and made her explore new sources of information as well.

(A. Olos. Medium and Massage in the Global Village according to McLuhan, 2003)

Незважаючи на те, що слово «критика» часто має негативну конотацію, для вчених воно носить характер винятково позитивний: наукове дослідження не має на меті самоствердження автора, натомість важливість становить точність, актуальність і релевантність отриманих результатів. Слушні зауваження критиків допомагають виявити недоліки роботи, показати аспекти, що вимагають доопрацювання. Це грає на користь конкретної розвідки, яку в подальшому покращують, заповнюючи наявні прогалини, і науки в цілому, підкріплюючи валідність спільних даних.

Визнання зауважень рецензентів є частиною наукового етикету. Воно має моральне й культурне значення, адже подяку отримують ті, хто приділив свій час і увагу на перегляд статті, на її ретельний аналіз і надання зворотного зв'язку.

Окрім вище зазначених, аналіз виявив ще низку функцій acknowledgements, які не є такими поширеними, та все ж періодично зустрічаються серед масиву наукових статей. У восьми з них увагу було приділено допомозі інших з реалізацією практичною частиною дослідження та джерелам надання технічного обладнання в шести. Сім прикладів включали в себе примітки про апробацію статті. У чотирьох випадках acknowledgements допомагають авторам виразити свою особисту вдячність окремим особам.

Нерідко в ході проведення досліджень, учені потребують сторонньої допомоги з їх реалізацією. Це може бути зумовлено обширною кількістю матеріалу, який необхідно проаналізувати, необхідністю здійснення певних технічних операцій за допомогою інструментів, якими науковець не володіє, чи недостатньою компетентністю дослідника в організаційних питаннях. У таких випадках автори статей згадують осіб і організацій, що надали допомогу, у своїх acknowledgements, висвітлюючи їх долю внеску в дослідження.

Acknowledgements також розкривають джерела, що надали необхідне технічне обладнання:

(56) The author thanks the Laboratory of Biomass, Department of Chemical Engineering - Faculty of Industrial Technology for providing the laboratory facilities. This research was funded by the Institute Development of Research and Resource, Universitas Muslim Indonesia, Makassar.

(Arman M., Sabara Z., Arief T. The Effect of Pyrolysis Temperature on Sawdust-Biomass Activated Carbon Using NaOH and NaCl Activators, 2024)

Так само, як і у випадку з подяками за фінанси, переважно адресатами є організації, які володіють відповідними ресурсам. Такі згадки в acknowledgements відображають зв'язки між різними науковими установами, водночас закріплюють їх і сприяють поглибленню взаємної поваги з боку організацій (університетів, інститутів, дослідницьких центрів тощо).

Функція зазначення ранішньої апробації роботи наглядно демонструє, що acknowledgements не обмежені лише висловленням подяки:

(57) A previous version of this article was presented at the workshop 'Homology in field analysis: Concepts, approaches, and further perspectives' at Roskilde University, 15–16 June 2023, and at the workshop organized by Thematic Field 42 on Sociology of Elites (RT42) at the 10th Congress of the French Sociological Association in Lyon, 4–7 July 2023. We would like to express our gratitude to the participants of these two workshops for their comments on earlier versions of this article. We also extend our thanks to Maren Toft and the anonymous reviewers for their valuable comments and suggestions.

(P. Benz, P. Araujo, T. Rossier, M. Andrea Strebel. The Front and the Back Stage of Power: Formal and Informal Social Capital among Business Elites in the Three Largest Swiss Cities, 1890–2000, 2024)

Так вони можуть виконувати інформативну функцію щодо важливих відомостей про роботу, таких як представлення її на конференції чи друк її попередньої версії в статтях. Ця інформація, підкреслює актуальність дослідження, підтримує прозорість щодо презентування статті до того, як її було опубліковано в конкретному журналі та підтримує принцип академічної доброчесності, оскільки внаслідок вказаних маніпуляцій з роботою, вона зачасту зазнає змін – текст можуть доповнити, а результати уточнити. Інколи статтю доповнюють безпосередньо коментарями учасників конференцій, і таким чином

відомості про апробацію перетікають у інформування про інтелектуальний внесок інших осіб.

Однією з найбільш очікуваних функцій acknowledgements є вираження особистої вдячності автора. Незважаючи на те, що цей мотив червоною лінією проходить крізь усі тексти подяк, ми виділили чотири тексти, які фокусуються саме на цьому, оскільки в інших випадках ця функція не виражена так чітко і є скоріше другорядною. Скажімо, подяка за фінансову чи технічну підтримку не обов'язково продиктована щирими почуттями автора, а може бути просто проявом ввічливості, на відміну від тих acknowledgements, що чи то за допомогою лексико-граматичних засобів, чи то за рахунок безпосередньо предмету вдячності науковця розкривають його особисте ставлення до адресата. Наприклад:

(58) Both authors are very grateful to the Special Issue Editors, Professor Sergei Shubin and Professor Marcus Doel, for their tireless support during the processing of the paper and very much appreciate the invaluable comments and feedback by the Journal Editor, Professor Ben Anderson, and the very helpful suggestions by the reviewers, all of which have enhanced the arguments and contributions of our paper. Professor Anastasia Christou gratefully acknowledges the opportunity to finalise this jointly-authored paper during an appointment as Honorary Professor by The Australian National University, Humanities Research Centre, while appreciating the support of the Head and Director, Australasian Consortium of Humanities Research Centres, Professor Kylie Message-Jones.

(Anastasia Christou. Christiana Karayianni. Translanguaging decoloniality in a divided island as postcolonial pedagogic praxis: Cyprus and cultural subversions, 2024)

Серед аналізованих acknowledgements у трьох відзначено внесок учасників дослідження, тобто саме тих, хто був об'єктом вивчення науковців:

(59) *We would like to thank the participating Higher Education institution (university) and staff at the Spirituality and Faith Centre for supporting the data collection. We also gratefully acknowledge the support of the students who took part in this research.*

(C. Keane, D. Waldeck, A. Holliman, S. Goodman, K. Choudhry. Exploring the Experience of Anxiety Among Final Year Students at University: A Thematic Analysis, 2021)

На нашу думку, такі подяки є надзвичайно важливими, з етичної точки зору, адже якби ці люди не відгукнулися на пропозицію вчених, то дослідження було б неможливим. Тож такі подяки мають високу моральну цінність.

Сучасною тенденцією в acknowledgements є вшанування земель, на яких перебуває автор та народу цього місця. У цьому контексті надаються деякі історичні довідки про певну територію, розкривається культурний контекст дослідження та демонструється громадянська або соціальна позиція науковця. У межах нашого аналізу, було виявлено два таких acknowledgements:

(60) I acknowledge the traditional custodians of the lands I work and live on, the Gadigal people of the Eora Nation and Darramuragal people of the Darug nation. I offer my respects to their elders past, present, and emergent, and to their kin—human, vegetal, animal, and elemental. I also acknowledge the traditional custodians of the lands where I conduct my research, the Marind people of Merauke, West Papua. The lands of Gadigal, Darramuragal, and Marind were taken without consent, treaty, or compensation. They are lands stolen and lands of ongoing Indigenous survivance, resilience, and continuance.

(Sophie Chao. Hunger as more-than-human communicative modality on the West Papuan oil palm frontier, 2024)

Трапляється, що для проведення дослідження науковцю необхідно потрапити в певне середовище, скажімо малого бізнесу, щоб вивчити його, так би мовити, зсередини, особливо це стосується кейс-стаді. У такому випадку вчені домовляються з певними організаціями, щоб вони дозволили проаналізувати свою роботу. Два автори статей згадали в своїх acknowledgements такі організації. Така подяка дозволяє не тільки віддати моральний борг, а й частково розкриває дані про матеріали та методологію дослідження. По дві статті використали acknowledgements для відповідно двох зауважень: про співпрацю автора з певними організаціями та про застосування публічної ліцензії до роботи. Ці функції носять чисто формальний характер, розкриваючи деталі про роботу, які з певних причин необхідно розкрити.

Виконують acknowledgements й інші функції, одиничні: зауваження про створення статті на основі іншої роботи автора, адже інколи публікації в журналах пишуть на основі докторських чи магістерських дисертацій; визнання сприяння інших осіб в адміністративних питаннях, оскільки розібратися з бюрократичними аспектами, через які має пройти робота, часто становить проблему для науковців; розкриття джерел натхнення автора, що створює своєрідний референс в сторону робіт попередників; вираження особистих сподівань автора підкреслює мету роботи; окреслення теми та загальної спрямованості статті; акцентування важливості дослідження; розкриття ім'я ініціатора дослідження.

Висновки за розділом 2:

Отже, у результаті роботи над розділом 2 одержані такі висновки:

1. Подяка в acknowledgements виражається шаблонними фразами, найпоширеніша з яких «would like to thank/acknowledge».
2. Говорячи про себе автори використовують іменники та особові займенники. Найчастіше це слова «the author(s)» та «we» відповідно.
3. На позначення різних видів підтримки спостерігається вживання певних іменників. Схожа лексика використовується для позначення

критики й інтелектуальної допомоги. Лідером з уживання в обох виявилось слово «comments». На позначення фінансової підтримки використовують стандартизовану лексику, багато фраз будуються на формах і спільнокореневих словах «to fund».

4. Автори статей також вдаються до експресивної лексики (прикметників і метафоричних висловлень) для збільшення ступеня виразності та емоційності своєї подяки та акцентування на важливості наданої підтримки.
5. Для забезпечення плавності оповіді використовують різні вставні слова та словосполучення, а також сполучники, але частіше тексти acknowledgements лексично не структуруються.
6. Рівно в половині аналізованих статей було зафіксовано наявність власних імен адресатів.
7. В acknowledgements можна зустріти і прості, і складнопідрядні, і складносурядні типи речень.
8. З усіх граматичних часів для написання acknowledgements було використано три: теперішній простий, теперішній доконаний і минулий простий.
9. Спостерігається широке використання речень умовного способу для підсилення ввічливості подяки.
10. Речення пасивного стану вживають найчастіше для вказання джерел фінансової підтримки та зазначення апробації роботи.
11. Вклад осіб чи організацій в acknowledgements у переважній більшості випадків передано через додаток виражений іменником. Також спостерігається широке використання герундія.
12. У 18 acknowledgements автори говорять про себе у 1 особі, у 20 текстах – у 3 особі. Про адресатів завжди говорять у 3 особі.
13. Найбільш поширеними функціями acknowledgements є визнання інтелектуального внеску, вказівка на джерела фінансування та

прийняття зауважень рецензентів, що підкреслює значущість наукової взаємодії, прозорості та етики.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Отже, *acknowledgement*, або подяка, має велике культурне, соціальне та етичне значення в академічних колах. Попри те, що розгляд цього розділу у мовознавчих розвідках розпочався більш ніж п'ятдесят років тому, інтенсивну увагу до нього науковці стали проявляти лише нещодавно, тому компонент подяки досі залишається малодослідженим.

У межах нашого дослідження ми сфокусувалися на *acknowledgements* з англomовних наукових статей. Щоб з'ясувати всі їх ключові особливості. Основним використаними методами стали лексичний, морфолого-синтаксичний та функціональний аналіз. Лексичний аналіз дозволив виявити характерні мовні одиниці, які використовуються в *acknowledgements*, а морфолого-синтаксичний – дослідити структуру речень і граматичні форми. Функціональний аналіз зосередився на визначенні основних функцій цих текстів. Кількісний аналіз був також застосований для підрахунку результатів, що дозволило отримати числові дані та встановити найпоширеніші та найменш поширені функції *acknowledgements*, лінгвістичні конструкції, лексичні одиниці, що в свою чергу дало змогу всебічно описати специфіку *acknowledgements* у статтях.

Аналіз наукових подяк показав, що автори *acknowledgements* до англomовних наукових статей використовують різноманітні мовні засоби для висловлення подяки, демонструючи при цьому як формальність наукового дискурсу, так і індивідуальність вираження емоцій. Дослідження показало переважання шаблонних фраз, що відображають вплив академічних традицій на тексти *acknowledgements*. Водночас науковці вживають лексику, що додає подякам емоційності та образності і підкреслює особливість *acknowledgements* переймати ознаки художнього дискурсу.

Дослідження морфолого-синтаксичних засобів вираження вдячності виявило часте використання пасивних конструкцій, умовного способу та дієслів у минулому часі, що підкреслює відстороненість і ввічливість формулювань.

Типові для цього жанру синтаксичні структури, зокрема складні речення та різноманітні варіанти підрядності, дозволяють авторам ефективно структурувати подяки й окреслювати внесок різних осіб та інституцій.

Аcknowledgements у наукових статтях виконують різні важливі функції, виходячи за межі простого вираження вдячності. Найбільш поширеними є визнання інтелектуального внеску, вказівка на джерела фінансування та прийняття зауважень рецензентів, що підкреслює значущість наукової взаємодії, прозорості та етики.. Таким чином, acknowledgements не тільки підсилюють академічну добродішність, а й розширюють комунікацію з науковою спільнотою, висвітлюючи внесок різних осіб та інституцій у розвиток наукових знань.

У підсумку можна зазначити, що acknowledgements у науковому дискурсі—це величезне поле для майбутніх досліджень. Імовірні перспективи можуть включати більш детальне вивчення контексту, в якому використовуються acknowledgements, а також їх вплив на репутацію авторів і установ. Дослідження можна розширити шляхом порівняння практик в різних наукових дисциплінах або ж вивчення змін у використанні acknowledgements з часом. Таким чином, це створює основу для глибшого розуміння їхньої ролі в сучасній науковій комунікації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Білоус М. Подяка як елемент етикету наукового тексту. *Мовознавство*. 1993. №2. С. 381–384.
2. Дробот Н. Культура спілкування та значення етикету в англійській мові. *Теоретична і дидактична філологія*. 2014. – №. 17. – С. 272-281.
3. Жароїд Ю. А, Рудь Н. П. Висловлення подяки в англійській та українській мовах як невід’ємна складова етикету. *Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах*. 2007. Вип. 15. С. 38 – 44.
4. Ільченко О. М. Етикет англомовного наукового дискурсу: Монографія. К.: ІВЦ «Політехніка, 2002, 288 т., 169 с.
5. Кицак Г. Характерні риси наукового дискурсу. Лінгвістичні студії. 2011. Вип. 23. С. 148-152. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/lingst_2011_23_35 (Дата звернення 20.07.2024)
6. Козловська Л., Терещенко С. Чи потрібне істині красномовство (про мовний етикет у науковому спілкуванні). *Культура слова*. 2011. Вип. 75. С. 170-177. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/37196> (Дата звернення: 01.10.2024)
7. Кубальський О. Н. Наукова комунікація в добу глобалізації та соціальної турбулентності. *Освітній дискурс: збірник наукових праць*. 2022. №. 41 (7-9). С. 18-25. URL: <https://journal-discourse.com/uk/kataloh-statei/2022/2022-r-417-9/naukova-komunikatsiia-v-dobu-hlobalizatsii-ta-sotsialnoi-turbulentnosti> (Дата звернення: 02.10.2024)
8. Овсієнко Л. Текст як об’єкт вивчення лінгвістики й лінгводидактики. *Теоретична і дидактична філологія*. 2014. Вип. 17. С. 114-131.
9. Пешкова О. Г. Мовна гра та умови її реалізації в науковому дискурсі. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. Серія : Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов. 2016. Вип. 84. С.

- 77–83. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhIPG_2016_84_13 (Дата звернення: 30.09.2024)
10. Пустовіт Н. В. Особливості перекладу вокабулярного апарату компоненту подяки в англомовних наукових працях (на прикладі англомовних дисертацій). *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*. 2021. Т. 2. № 21. – С. 70-74. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/56008> (Дата звернення: 05.07.2024)
11. Романченко А. П. Лінгвістичний дискурс: соціативно-інфлуکتивна стратегія. *Закарпатські філологічні студії*. 2018. Т. 1. Вип. 3. С. 38-43. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/24957> (Дата звернення: 03.10.2024)
12. Чарікова І. В. Особливості варіювання інтонаційної моделі англійських висловлень-подяк. *Наукові записки Національного університету Острозька академія*. Серія: Філологічна. 2014. №. 46. С. 212-215. URL: <https://lingvj.oa.edu.ua/articles/2014/n46/62.pdf> (Дата звернення: 05.10.2024)
13. Чарікова І. В. Соціокультурна та лінгвістична варіативність висловлювань подяки в англійському дискурсі. *Науковий часопис НПУ імені М .П. Драгоманова*. 2007. Серія 9. Вип. 2. С. 154 – 158. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua:8080/handle/123456789/3500> (Дата звернення: 05.10.2024)
14. Ярошенко Т. Еволюція журналу як засобу наукової комунікації: від друкованих видань до оригінальних електронних журналів. *Вісник Книжкової палати*. 2005. № 10. С. 29-34. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/103> (Дата звернення: 29.09.2024)
15. Ярошенко Т., Борисова Т. Наукова комунікація в цифрову епоху: з точки зору дослідників, видавців, бібліотекарів. *Вісник Книжкової палати*. 2015.

- № 4. С. 44-49. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2015_4_16 (Дата звернення: 29.09.2024)
16. Ярхо А. В. Модель структурно-функціонального аналізу компонента ACKNOWLEDGEMENTS в сучасному англомовному науковому дискурсі. *Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Сер.: Романо-германська філологія.* 2009. Вип. 59. С. 98 -109. URL: <https://ekhnuir.karazin.ua/server/api/core/bitstreams/fff295a3-e7d8-405b-b26d-1d328e2c6b3f/content> (Дата звернення: 01.06.2024)
17. Яхонтова Т. В. Жанри первинної наукової комунікації: сучасні тенденції розвитку. *Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Сер.: Філологічні науки (мовознавство).* 2014. Вип. 2. С. 135-140.
18. A. Díaz-Faes A., Bordons M. Making visible the invisible through the analysis of acknowledgements in the humanities. *Aslib Journal of Information Management.* 2017. Vol. 69. №. 5. P. 576-590. URL: <https://doi.org/10.1108/AJIM-01-2017-0008> (Last accessed: 05.05.2024)
19. Ahmad M., Hayat S., Farukh A. Comparative analysis of the pattern and style of an acknowledgement text. *Modern Journal of Language Teaching Methods.* 2018. Vol. 8. №. 5. С. 523-533. URL: <https://www.researchgate.net/publication/325417479> (Last accessed: 23.08.2024)
20. Ahmad M., Siddique A. R., Mushtaq M. Genre Analysis of Acknowledgement Texts by Pakistani Master Level Theses Writers. *LinguisticForum.* 2019. Vol. 1. № 1. P. 1 – 8.
21. Al-Ali M. N. Convey Academic and Social Identity in Graduate Dissertation Acknowledgements / M. N. Al-Ali // *Actas de V Congreso Internacional AELFE. Universidad de Zaragoza.* 2006. P. 35-42.

22. Álvarez-Bornstein B., Morillo F., Bordons M. Funding acknowledgments in the Web of Science: completeness and accuracy of collected data. *Scientometrics*. 2017. Vol. 112. P. 1793-1812. URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s11192-017-2453-4> (Last accessed: 20.08.2024)
23. Bala A., Justin J., Menon N. Towards Acknowledgement and Accreditation of Digital Labour in Digital Humanities: A Case Study from Emerging Indian Digital Humanities Projects. *Digital Studies/Le champ numérique*. 2024. Vol. 14. №. 1. P. 1 – 34. URL: <https://www.digitalstudies.org/article/id/9952/> (Last accessed: 03.08.2024)
24. Baranova S., Kobayakova I. K., Prykhodko A. Linguistic and Communicative Peculiarities of Gratitude Expressions of English Discourse. *Філологічні працямі*. 2018. Т. 10, № 3. С. 20-25. URL: [https://doi.org/10.21272/Ftrk.2018.10\(3\)-03](https://doi.org/10.21272/Ftrk.2018.10(3)-03) (Last accessed: 06.07.2024)
25. Brüggemann M., Lörcher I., Walter S. Post-normal science communication: exploring the blurring boundaries of science and journalism. *Journal of Science Communication*. 2020. Vol. 19. №. 3. URL: https://www.researchgate.net/publication/341884075_Post-normal_science_communication_exploring_the_blurring_boundaries_of_science_and_journalism (Last accessed: 15.09.2024)
26. Cheng W. Genre Analysis of Doctoral Dissertation Acknowledgements: A Cross-Linguistic Perspective. *Journal of English for Academic Purposes*. 2012. Vol. 11. № 3 P. 207-217
27. Costas R., Van Leeuwen T. N. Approaching the “reward triangle”: General analysis of the presence of funding acknowledgments and “peer interactive communication” in scientific publications. *Journal of the American Society for Information Science and Technology*. 2012. Vol. 63. №. 8. P. 1647-1661. URL: [https://www.researchgate.net/publication/262390431_Approaching_the_Reward](https://www.researchgate.net/publication/262390431_Approaching_the_Reward_Triangle)

- [d Triangle General analysis of the presence of funding acknowledgments and Peer Interactive Communication in scientific publications](#) (Last accessed: 29.08.2024)
28. Cronin B. Acknowledgement trends in the research literature of information science. *Journal of documentation*. 2001. Vol. 57. №. 3. P. 427-433.
29. El Khatib R., Irwin R. A., Winter C., Levy, M. Digital Doctorates. *Digital Studies/le Champ Numérique*. 2021. Vol. 11. № 1. URL: <http://doi.org/10.16995/dscn.380> (Last accessed: 05.10.2024)
30. Giles C. Lee, Councill Isaac G. Who gets acknowledged: Measuring scientific contributions through automatic acknowledgment indexing. *PNAS*. 2004. – Vol. 101. No. 51. P. 17599–17604.
31. Guščytė G., Šinkūnienė J. Research Article Acknowledgements across Disciplines: Patterns of Scholarly Communication and Tradition. *ESP Today*. 2019. Vol. 7. №. 2. P. 182-206. URL: <https://doi.org/10.18485/esptoday.2019.7.2.4> (Last accessed: 01.08.2024)
32. Hubbard David E., Sierra Laddusaw. Acknowledgment of libraries in the journal literature: An exploratory study. *Journal of Data and Information Science*. 2020. Vol. 5. №. 3. P. 178–186. URL: <http://dx.doi.org/10.2478/jdis-2020-0023> (Last accessed: 28.10.2024)
33. Hyland K. Dissertation acknowledgements: The anatomy of a Cinderella genre. *Written Communication*. 2003. Vol. 20. №. 3. P. 242-268.
34. Jaroenkitboworn K. A study of English acknowledgements written by EFL Thai learners. *PASAA*. 2014. Vol. 47. №. 1. P. 97-128. URL: <https://www.researchgate.net/publication/281103182> (Last accessed: 23.05.2024)
35. Kassirer J. P., Angell M. On authorship and acknowledgments. *The New England Journal of Medicine*. 1991. № 325(21). P. 1510–1512.

36. Kuhl D., Rezaei S. An analysis of generic features of acknowledgments in academic writing: native speakers of English vs. Non-Native (Iranian). *International Journal of English Linguistics*. 2014. Vol. 4. №. 1. P. 19 – 43. URL: <https://www.researchgate.net/publication/314467428> (Last accessed: 23.07.2024)
37. Kumar V. Acknowledgements in a doctoral thesis: Humanising the examination process? *Doctoral Writing*, 2019. URL: <https://doctoralwriting.wordpress.com/2019/06/17/acknowledgements-in-a-doctoral-thesis-humanising-the-examination-process/> (Last accessed: 23.07.2024)
38. Kusumegi K., Sano Y. Dataset of identified scholars mentioned in acknowledgement statements. *Scientific Data*. 2022. Vol. 9. №. 1. P. 461. URL: [10.1038/s41597-022-01585-y](https://doi.org/10.1038/s41597-022-01585-y) (Last accessed: 15.08.2024)
39. Merton R. K. *The Sociology of Science: Theoretical and Empirical Investigations* / ed. Norman V. Storer University of Chicago Press : Chicago and London, 1974. URL: https://books.google.com/books?hl=ru&lr=&id=zPvcHuUMEMwC&oi=fnd&pg=PR7&dq=Merton+R.+K.+The+sociology+of+science:+Theoretical+and+empirical+investigations&ots=x8OIUig5rK&sig=112ULULV0tsX_VuLP1aaW6MIxkw (Last accessed: 06.07.2024)
40. Paul-Hus A., Desrochers N. Acknowledgements are not just thank you notes: A qualitative analysis of acknowledgements content in scientific articles and reviews published in 2015. *PLoS One*. 2019. Vol. 14. №. 12. URL: <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0226727> (Last accessed: 03.06.2024)
41. Paul-Hus A., Díaz-Faes AA, Sainte-Marie M, Desrochers N, Costas R, Larivière V. Beyond funding: Acknowledgement patterns in biomedical, natural and social sciences. *PLoS one*. 2017. Vol. 12. №. 10. P. 1 – 14. URL: [Beyond funding: Acknowledgement patterns in biomedical, natural and social sciences | PLOS ONE](https://doi.org/10.1371/journal.pone.0181111) (Last accessed: 03.06.2024)

42. Paul-Hus A., Mongeon P., Sainte-Marie M., Larivière V. Who are the acknowledgees? An analysis of gender and academic status. *Quantitative Science Studies*. 2020. Vol. 1. №. 2. P. 582-598. URL: https://doi.org/10.1162/qss_a_00036 (Last accessed: 23.07.2024)
43. Raman R. Transparency in research: An analysis of ChatGPT usage acknowledgment by authors across disciplines and geographies. *Accountability in Research*. 2023. P. 1-22. URL: <https://doi.org/10.1080/08989621.2023.2273377> (Last accessed: 14.09.2024)
44. Rattan G. K. Acknowledgement patterns in annals of library and information studies 1999-2012. *Library Philosophy and Practice*. 2013. URL: <https://digitalcommons.unl.edu/libphilprac/989> (Last accessed: 07.09.2024)
45. Rattan G. K. Acknowledgement patterns in DESIDOC journal of library & information technology. *DESIDOC Journal of Library & Information Technology*. 2014. Vol. 34. – №. 3. P. 265 -270. URL: <https://www.researchgate.net/publication/270492443> (Last accessed: 07.09.2024)
46. Smirnova N., Mayr P. A comprehensive analysis of acknowledgement texts in web of science: a case study on four scientific domains. *Scientometrics*. 2023. Vol. 128. №. 1. P. 709-734. URL: <https://doi.org/10.1007/s11192-022-04554-9> (Last accessed: 05.05.2024)
47. Smirnova N., Mayr P. Mining Acknowledgement Texts in Web of Science (MinAck). 2021. URL: https://bibliometrie.info/downloads/Mining_Acknowledgement_Texts_in_Web_of_Science.pdf (Last accessed: 07.09.2024)
48. Tiew W. S., Sen B. K. Acknowledgement patterns in research articles: A bibliometric study based on Journal of Natural Rubber Research 1986-1997. *Malaysian Journal of Library and Information Science*. 2002. Vol. 7. №. 1. P. 1-14. URL:

<https://www.researchgate.net/publication/28806179> Acknowledgement Patterns in Research Articles a Bibliometric Study based on Journal of Natural Rubber Research 1986-1997 (Last accessed: 13.10.2024)

49. Wilkes R., Duong. A., Kesler L., Ramos H. Canadian university acknowledgment of Indigenous lands, treaties, and peoples. *Canadian Review of Sociology*. 2017. Vol. 54. – №. 1. – P. 89-120. URL: <https://doi.org/10.1111/cars.12140> (Last accessed: 23.07.2024)
50. Yang W. A genre analysis of PhD dissertation acknowledgements across disciplinary variations. *LSP Journal-Language for special purposes, professional communication, knowledge management and cognition*. 2012. Vol. 3. №. 2. P. 51 -70. URL: <https://www.researchgate.net/publication/273145974> (Last accessed: 23.07.2024)

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

51. Anjeza Xholli, Maria Giulia Schiaffino, Ilaria Vacca, Filippo Molinari, Elena Cavalli, Umberto Scovazzi, Francesca Oppedisano, Marina Jakimovska, Ambrogio Pietro Londero, Angelo Cagnacci. Effect of COVID-19 Vaccine in Women with Adenomyosis and Endometriosis. *Clin. Exp. Obstet. Gynecol.* 2023. Vol. 50. №12. P. 265. URL: <https://doi.org/10.31083/j.ceog5012265> (Last accessed: 05.10. 2024)
52. Andrews H. Hawcroft A., Articulating arts-led AI: artists and technological development in cultural policy. *Eur. J. Cult. Manag. Polic.* 2024. URL: <https://doi.org/10.3389/ejcmp.2024.12820> (Last accessed: 27.10.2024)
53. Arman M., Sabara Z., Arief T. The Effect of Pyrolysis Temperature on Sawdust-Biomass Activated Carbon Using NaOH and NaCl Activators. *Engineering Journal*. 2024. Vol. 28. №. 8. P. 1-11. URL: <https://www.engj.org/index.php/ej/article/view/4563#:~:text=Based%20on%20t>

- [he%20research%20that,levels%20at%20400%20%C2%B0C](#). (Last accessed: 31.10.2024)
54. Bančič, J., Greenspoon, P., Gaynor, R. C., & Gorjanc, G. (2024). Plant breeding simulations with AlphaSimR. *Crop Science*. P. 1–21. URL: <https://doi.org/10.1002/csc2.21312> (Last accessed: 11.10.2024)
55. Barnes L, de Romémont J, Lauderdale BE. Public Preferences Over Changes to the Composition of Government Tax Revenue. *British Journal of Political Science*. 2024. P. 1-11. URL: <https://doi.org/10.1017/S0007123424000127> (Last accessed: 27.10.2024)
56. Barone M, Pizzorni L, Fraaije MW, Mascotti ML, Mattevi A, Evolution, Structure, and Drug-Metabolising Activity of Mammalian Prenylcysteine Oxidases. *Journal of Biological Chemistry*. 2024. URL: [https://www.jbc.org/article/S0021-9258\(24\)02311-1/fulltext](https://www.jbc.org/article/S0021-9258(24)02311-1/fulltext) (Last accessed: 06.10.2024)
57. Ben ncir, chiheb eddine, Ben Haj kacem, M. A., Alatas, M. Explainable Spark-based PSO Clustering for Intrusion Detection. *Computer Science*. 2024. Vol. 25. №2. URL: <https://doi.org/10.7494/csci.2024.25.2.5891> (Last accessed: 29.10.2024)
58. Benz P. et al. The Front and the Back Stage of Power: Formal and Informal Social Capital among Business Elites in the Three Largest Swiss Cities, 1890–2000. *Sociology*. 2024. URL: <https://uk.sagepub.com/en-gb/journals-permissions> (Last accessed: 26.10.2024)
59. Bui T.T.C., Luu H.L., Luong T.T., Nguyen T.N., Dao N.S.H., Nguyen V.G., Nguyen D.L., Trinh N.T., Nguyen V.H. An Alternative Method for Synthesizing N,2,3-Trimethyl-2H-indazol-6-amine as a Key Component in the Preparation of Pazopanib. *Chemistry*. 2024. № 6. P. 1089–1098. URL: <https://doi.org/10.3390/chemistry6050063> (Last accessed: 28.10.2024)
60. Chao, Sophie. Hunger as more-than-human communicative modality on the West Papuan oil palm frontier. *American Anthropologist*. 2024. P. 1–3. URL:

61. Chawla Y., Chodak G. Social media marketing for businesses: Organic promotions of web-links on Facebook. *Journal of Business Research*. 2021. Vol. 135. P. 49-65. URL: <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2021.06.020> (Last accessed: 03.10.2024)
62. Christou, A. & Karayianni, C. Translanguaging decoloniality in a divided island as post-colonial pedagogic praxis: Cyprus and cultural subversions. *The Geographical Journal*. 2024. URL: <https://doi.org/10.1111/geoj.12608> (Last accessed: 27.10.2024)
63. Costa V.; Oliveira, M.A.; Santos, C. Assessing the Pandemic Aviation Crisis: Speculative Behavior, Government Bail Outs, and Accommodative Monetary Policy. *Economies*. 2024. Vol 12. P. 258. URL: <https://www.mdpi.com/2227-7099/12/10/258> (Last accessed: 09.10.2024)
64. Demei Yang, Shilong Tao. Figure and Ground in Katherine Mansfield's "Bliss": A Cognitive Reading. *English Language and Literature Studies*. 2024. URL: <https://doi.org/10.5539/ells.v14n3p17> (Last accessed: 27.10.2024)
65. Devita M., Ravelli A., Panzeri A., Di Rosa E., Iannizzi P., Bottesi G., Ceolin C., De Rui M., Cattelan A., Cavinato S., et al. Deep into Cognition: The Neuropsychological Identikit of Younger and Older Individuals after COVID-19 Infection. *Biology*. 2024. Vol. 13. № 754. URL: <https://www.mdpi.com/2079-7737/13/10/754> (Last accessed: 28.10.2024)
66. Gil M., Alajaji F., Linder T. Rényi divergence measures for commonly used univariate continuous distributions. *Information Sciences*. 2013. Vol. 249. P. 124-131. URL: <https://doi.org/10.1016/j.ins.2013.06.018> (Last accessed: 15.10.2024)
67. Greber, H., Aaldering, L., & Lecheler, S. (2024). Informing Immersed Citizens: The Impact of Interactivity on Comprehending News in Immersive Journalism. *Media and Communication*. № 12. URL: <https://doi.org/10.17645/mac.8571> (Last accessed: 27.10.2024)
68. Groot M, Alexander K, Culp B, Keith N. Experiential Learning in Kinesiology: A Student Perspective. *Pedagogy Health Promot*. 2015. Sep 1;1(3). P. 123-133.

- URL: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/26613104/> (Last accessed: 07.10.2024)
69. Heinrichs J. H., Ergin Aslan S. Agent regret and the moral responsibility for the misuse of research results. *Research Ethics*. 2024. URL: <https://doi.org/10.1177/17470161241272760> (Last accessed: 29.10.2024)
70. Henriksen R.N., Emslie A.G. An Event Horizon ‘Firewall’ Undergoing Cosmological Expansion. *Astronomy*. 2024. № 3. P. 255–274. URL: https://www.researchgate.net/publication/381882586_An_Event_Horizon_'Firewall'_Undergoing_Cosmological_Expansion (Last accessed: 30.10.2024)
71. Herman H., Purba R., Saragih A. Lexical Items of Flora and Fauna in Local Languages: An Ecolinguistics Study. *Journal of Social Science and Humanities Research*. 2022. Vol. 1. №. 1. P. 24-28. URL: [Lexical Items of Flora and Fauna in Local Languages: An Ecolinguistics Study | Journal of Social Science and Humanities Research \(bangunharapanbangsa.com\)](https://www.bangunharapanbangsa.com/lexical-items-of-flora-and-fauna-in-local-languages-an-ecolinguistics-study) (Last accessed: 02.10.2024)
- <https://orcid.org/0000-0002-5434-9238> (Last accessed: 27.10.2024)
72. Iseult Twamley, Maria Dempsey, Nicola Keane. An Open Dialogue informed approach to mental health service delivery: experiences of service users and support networks. *Journal of Mental Health*. 2020. URL: <https://doi.org/10.1080/09638237.2020.1739238> (Last accessed: 18.10.2024)
73. João Carlos Ferreira de Melo-Júnior. Historical anatomy: concept and approaches. *Rodriguésia*. 2024. Vol. 75. URL: https://www.researchgate.net/publication/382463676_Historical_anatomy_concept_and_approaches?enrichId=rgreq-c360d6f323d3e977e3d0a9ca5f11a730-XXX&enrichSource=Y292ZXJQYWdlOzM4MjQ2MzY3NjtBUzoxMTQzMTI4MTI2MzYxOTMxMEAxNzIyMjYyMDUyNzcz&el=1_x_2&_esc=publicationCoverPdf (Last accessed: 21.10.2024)
74. Kantekin Erdogan, Meryem & Emektar, Kubra & Yorulmaz, Aslı & Tekin, Aziz. Effects of pre-deacidification on 3-MCPDE and GE contents of high-acid oils

- during refining. *International Journal of Food Science & Technology*. 2024. URL: <https://doi.org/10.1111/ijfs.17462> (Last accessed: 30.10.2024)
75. Keane, C., Waldeck, D., Holliman, A., Goodman, S., & Choudhry, K.. Exploring the Experience of Anxiety Among Final Year Students at University: A Thematic Analysis. *The Qualitative Report*. 2021. Vol. 26. № 8. P. 2621-2630. URL: <https://doi.org/10.46743/2160-3715/2021.4874> (Last accessed: 19.10.2024)
76. Khorasane K. Being Open-Minded about Open-Mindedness. *Philosophy*. 2024. Vol. 99. № 2. P. 191-221. URL: <https://doi.org/10.1017/S0031819123000396> (Last accessed: 27.10.2024)
77. Kpeglo, Emmanuel D., Adjabui, Michael J., Jakperik, Dioggban, Identifying Therapeutic Window for the Ratio of Means under Heteroscedasticity. *Journal of Probability and Statistics*. 2024. 12 p. URL: <https://doi.org/10.1155/2024/9004436> (Last accessed: 15.10.2024)
78. Le Deist F. D., Winterton J. What is competence? *Human resource development international*. 2005. Vol. 8. №. 1. P. 27-46. URL: https://skupnost.sio.si/pluginfile.php/446200/mod_page/content/1/Clanki/Delamare_Winterton_2005_What_is_Competency.pdf (Last accessed: 20.10.2024)
79. Leduc J., John Bale, Imperial Monarchy, and the Reformation in Sixteenth Century Ireland. *The Historical Journal*. 2024. P. 1–22. URL: <https://doi.org/10.1017/S0018246X24000359> (Last accessed: 27.10.2024)
80. Lee, M. Y. Enacting Decentralized Authority: The Practices and Limits of Moving Beyond Hierarchy. *Administrative Science Quarterly*. 2024. Vol. 69(3), P. 791-833. URL: <https://doi.org/10.1177/00018392241257372> (Last accessed: 10.10.2024)
81. Luo M., Yang B., Yan Z., Shen, Y., Hu M. The Dynamic Event-Based Non-Fragile H_∞ State Estimation for Discrete Nonlinear Systems with Dynamical Bias and Fading Measurement. *Mathematics*. 2024. № 12. URL: <https://doi.org/10.3390/math12182957> (Last accessed: 29.10.2024)

82. McConnell L. When Is it Right to Speak of Animal Rights? *Canadian Journal of Law & Jurisprudence*. 2024. P. 1-37. URL: <https://doi.org/10.1017/cjlj.2024.4> (Last accessed: 30.10.2024)
83. Mendia JA, Espinal MT. Non-agreeing degree constructions. *Journal of Linguistics*. 2024. P. 1-36. URL: <https://doi.org/10.1017/S0022226724000148> (Last accessed: 26.10.2024)
84. NB C. N. et al. Influence of social media marketing activities on customer equities and electronic word of mouth. *Journal of Critical Review*. 2020. URL: https://www.researchgate.net/publication/347423354_Influence_of_Social_Media_Marketing_Activities_on_Customer_Equities_and_Electronic_Word_of_Mouth?enrichId=rgreq-66b9ea5ace6df256c3e85e8273c71b32-XXX&enrichSource=Y292ZXJQYWdlOzM0NzQyMzM1NDtBUzoxMDI1MDA4MzY5NDE0MTQ0QDE2MjEzOTI0NDcyMTY%3D&el=1_x_2&esc=publicationCoverPdf (Last accessed: 14.10.2024)
85. Németh, K., Kestecher, B. M., Ghosal, S., Bodnár, B. R., Kittel, A., Hambalkó, S., Kovácsházi, C., Giricz, Z., Ferdinandy, P., Osteikoetxea, X., Burkhardt, R., Buzas, E. I., & Orsó, E. Therapeutic and pharmacological applications of extracellular vesicles and lipoproteins. *British Journal of Pharmacology*. 2024. P. 1–17. URL: <https://bpspubs.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/bph.17336> (Last accessed: 28.10.2024)
86. O'Hara R. et al. A qualitative study of decision-making and safety in ambulance service transitions. *Health services and delivery research*. 2014. Vol. 2. №. 56. URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK269184/> (Last accessed: 12.10.2024)
87. OLOS Ana. Message, medium and massage in the global village according to McLuhan. Online. *The Central European journal of Canadian studies*. 2003. Vol. 3. № 1, P. 83-97. URL: <https://hdl.handle.net/11222.digilib/116063> (Last accessed: 08.10.2024)
88. Palka JW. A Small Rural Travel Stopover at the Late Postclassic Maya Site of Mensabak, Chiapas, Mexico: Overland Trade, Cross-Cultural Interaction and

- Social Cohesion in the Countryside. *Cambridge Archaeological Journal*. 2024. Vol. 34. № 2. P. 213-230. URL: <https://doi.org/10.1017/S0959774323000239> (Last accessed: 27.10.2024)
89. Pradiptarini C. Social media marketing: Measuring its effectiveness and identifying the target market. *UW-L Journal of Undergraduate Research*. 2011. Vol. 14. №. 2. P. 2. URL: <https://www.uwlax.edu/globalassets/offices-services/urc/jur-online/pdf/2011/pradiptarini.mkt.pdf> (Last accessed: 04.10.2024)
90. Singhal, S., C. DiVittorio, C. Jones, I. Ixta, A. Widmann, I. Giffard-Mena, F. Zapata, and A. Roddy. Population structure and natural selection across a flower color polymorphism in the desert plant *Encelia farinosa*. *American Journal of Botany*. URL: <https://doi.org/10.1002/ajb2.16413> (Last accessed: 29.10.2024)
91. Sobieszek A., Siemiątkowski M., Imbir K. K. Generative neural networks for experimental manipulation: Examining dominance-trustworthiness face impressions with data-efficient models. *British journal of psychology*. 2024. URL: <https://bpspsychub.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/bjop.12732> (Last accessed: 23.10.2024)
92. Sopczak, A. Higgs Boson Searches at the LHC Beyond the Standard Model. *Physics*. 2024. № 6. P. 1132-1170. URL: <https://www.mdpi.com/2624-8174/6/3/71> (Last accessed: 31.10.2024)
93. Sun T. Affecting Factors Analysis of Adolescents' Acknowledgement of Personal Data in China in the Big Data Era. *1st International Symposium on Innovation and Education, Law and Social Sciences*. 2019. – P. 336-341. URL: <https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1742-6596/1437/1/012094> (Last accessed: 13.10.2024)
94. Teunissen, P.J.G. The ambiguity-resolved detector: a detector for the mixed-integer GNSS model. *J Geod*. 2024. Vol. 98. № 83. URL: <https://doi.org/10.1007/s00190-024-01885-8> (Last accessed: 28.10.2024)

95. Tironi, E., Barrett, D., Rayner, D. *et al.* Worlding Eco-psychology: a Collective Bio-ethnography. *Hu.Arenas* . Vol. 7, P. 250–271. URL: <https://doi.org/10.1007/s42087-022-00274-x> (Last accessed: 01.10.2024)
96. Wang Y, Wang X, Zhang S, Chen G, Wu D, Deng H, Tang M, Dang H, and Jian Z. Can ocean heat content regulate Indian summer monsoon rainfall? *Geological Magazine*. 2024. URL: <https://doi.org/10.1017/S0016756824000189> (Last accessed: 31.10.2024)
97. Wang, Y. & Tambi, F. B. Correlation between students' perceived parental expectations and students' academic engagement: The intermediary effect of academic self-efficacy. *Journal of Pedagogical Research*. 2024. Vol. 8 № 3. P. 16-33. URL: <https://doi.org/10.33902/JPR.202427683> (Last accessed: 27.10.2024)
98. Weger, H., Castle Bell, G., Minei, E. M., & Robinson, M. C. (2014). The Relative Effectiveness of Active Listening in Initial Interactions. *International Journal of Listening*. Vol. 28. №1. P. 13–31. URL: <https://doi.org/10.1080/10904018.2013.813234> (Last accessed: 16.10.2024)
99. Yao G. Q. et al. The combination of high leaf hydraulic safety and water use efficiency allows alpine shrubs to adapt to high-altitude habitats. *Functional Ecology*. 2024. URL: <https://datadryad.org/stash/dataset/doi:10.5061/dryad.p5hqbzkz1> (Last accessed: 22.10.2024)
100. Zhao L, Zhang C. A discussion on a suspected case with EGPA after maintenance hemodialysis for 5 years and related literature analysis: A case report. *Medicine*. 2024. URL: <http://dx.doi.org/10.1097/MD.00000000000039856> (Last accessed: 28.10.2024)

SUMMARY

This study examines morphological and syntactic, lexical, and functional features of the acknowledgement section in English-language scientific articles.

Expressing gratitude is an important act in the life of society which has acquired some established forms in the speech. In scientific papers it is a separate section called *acknowledgements*. The relevance of research is determined by the cultural significance of this textual phenomenon as well as by the need to study its linguistic peculiarities.

The goal of the research is to identify morphological and syntactic, lexical, and functional features of the acknowledgement texts in English-language scientific articles. To achieve this, we aimed to complete the following tasks: to conduct the necessary collection of factual material, to determine the predominant vocabulary in acknowledgements, to identify the main morphological and syntactic features of acknowledgements texts and to clarify the functions performed by acknowledgements in articles.

Fifty samples of acknowledgements were extracted from random papers and analyzed on the lexical, syntactical and functional levels. The data were manually counted to obtain more accurate results. Descriptive and generalization methods were applied in addition.

The scientific novelty of this work lies in the insufficient study of acknowledgements in academic articles. To date, acknowledgements have mostly been examined within the scope of a single journal or specific academic disciplines. Linguists have generally focused on dissertations, or articles were analyzed as part of a broader selection along with other genres of academic discourse. However, acknowledgements from different articles and journals have not been the distinct subject of linguistic research.

From the theoretical view, the study enlarges previous findings regarding the linguistic structure and functionality of acknowledgement texts and enriches the understanding of the component as a unique textual phenomenon in the English-language scientific

discourse. In practice, the obtained results may be used in developing guidelines for writing acknowledgements, serve as a foundation for future linguistic research on this topic, be applied in specialized courses or seminars in the field of English philology.

The analysis of acknowledgements in English-language scientific articles showed that authors use various linguistic means to express gratitude, combining formality and individuality in style. The study revealed a predominance of formulaic phrases that reflect the influence of academic traditions, as well as vocabulary that adds emotionality to the acknowledgements. The frequent use of passive constructions, conditional forms, and past tense verbs emphasizes the politeness of the formulations. Acknowledgements perform important functions, including recognizing intellectual contributions, indicating sources of funding, and addressing reviewers' comments, which reinforces academic integrity and communication within the scientific community.